БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ● № 5 (19.676). ● 1987 йил 7 январь, чоршанба ● Баҳоси 3 тийин.

Бугунги сонда:

УЛУҒ ОКТЯБРНИНГ 70 ЙИЛЛИГИНИ МУНОСИБ КУТИБ ОЛАЙЛИК ● 1-бет
КПСС XXVII СЪЕЗДИ БЕЛГИЛАБ БЕРГАН ҚАЙТА ҚУРИШ ЙЎЛИДАН ● 2-бет
ДАВЛАТ ҚАБУЛИ — СИФАТ КАФОЛОТИ ● 3-бет
ЯНГИЧА АНЪАНАЛАР — ҲАЁТГА! ● 4-бет

ҲУЖУМКОР АТЕИЗМ УЧУН

Совет жамияти ҳаётининг барча жабҳаларида қайта қуриш революцион жараёнига асос солган партиямиз XXVII съезди инсон омили ролини кучайтириш, омманинг меҳнат ва ижтимоий-сиёсий активлигини ошириш, янги инсонни тарбиялаш, социалистик турмуш тарзини қарор топтиришнинг долзарб вазифалари ҳамда уларни амалга ошириш йўл-йўриқларини аниқ кўрсатиб берди. Бунда идеология ишига, ижтимоий онгни қайта қуришга, жумладан атеистик тарбияга эътиборни кучайтириш муҳим аҳамият касб этади.

Маълумки, жамиятимиз ахлоқий қадриятлари ва идеаллари диндан батамом озоддир, экономика, сиёсат, ҳуқуқ, маориф системасида дин ҳеч қандай роль ўйнамайди. Демак, совет жамиятининг етакчи жабҳаларида ўз таянчини йўқотган бошқа динлар каби ислом дини ҳам эндиликда шахсий виждон иши бўлиб қолган, унинг фақат ижтимоий психология, шахсий ҳаётдагина ўрни бор, у фақат айрим гражданларнинг маънавий қадрияти ва тасаввурига таъсир ўтказади, холос.

Аммо, социалистик жамиятдаги объектив шарт-шароитлар шарофати билан дин пировардида ўз-ўзидан барҳам топиб кетади ва бунинг учун куч-ғайрат сарфлашнинг ҳожати йўқ, деб ҳисоблаш жиддий адашиш ва хато бўлур эди. Шунинг учун ҳам Ўзбекистон Компартияси XXI съездида дин ижтимоий, иқтисодий ва социал ривожланишда, социалистик турмуш тарзини, коммунистик ахлоқни қарор топтиришда жуда катта ғов бўлишини ҳамиша ёдда тутиш зарурлиги таъкидланган эди.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети III пленумида таъкидланганидек, кейинги йилларда республикада атеистик тарбия, ислом динининг таъсирига қарши кураш сусайтириб юборилди, айрим шаҳар ва районларда эса мутлақо шуғулланилмай қўйилди, диндорлар билан якка тартибда олиб бориладиган ишлар унутила борди. Диний хурофотлар хавф-хатарини менсимаслик, чинакам атеистик тарбияни сафсатабозликдан иборат шиорлар билан ниқоблаш ва баъзан руҳонийлар билан тилёғламалик қилиш ҳоллари пайдо бўлди.

Ана шундай нуқсонлар ва йўл қўйиб беришлар динннинг, айниқса исломнинг таъсири муайян даражада кучайишига олиб келди. Маҳаллий аҳолининг кўпгина қисми ҳали ҳам мусулмон анъаналари асоратидан қутила олмаётир, улар орасида ёшлар, хотин-қизлар, зиёлилар вакиллари анчагина. Ёш келин-куёвларнинг диний никоҳдан ўтишидек сарқитга жуда суст барҳам берилаётир. Динлар тўғрисидаги қонунларга риоя этилиши суст назорат қилиниши, фаол атеистик ижтимоий фикрнинг сустлиги оқибатида республикамиз территориясида минглаб сохта муллалар ҳеч қандай монеликсиз соддадил одамларни алдаб юрибдилар, хурофот ва бидъатлардан ғаразли мақсадларда фойдаланмоқдалар. Чунончи, Андижон, Наманган, Самарқанд областларида ёшларга, болаларга яширин равишда ислом ақидаларини ўргатиш фактлари аниқланди. Жиззах, Бухоро, Сурхондарё, Қорақалпоғистон ва Самарқанд областларининг партия комитетлари диний хурофотларга қарши курашга партиявий, принципиал ёндашишни таъминламаётирлар. Шу областлардаги бир қатор шаҳар ва район партия комитетлари, ижроия комитетлари ўз территорияларидаги диндорлик вазиятининг конкрет таҳлилига эга эмаслар, улар бу соҳада юзаки ва ноаниқ маълумотларга асосланиб иш кўрадилар, кўпинча ҳақиқий аҳволни яширишга уринадилар, ислом таъсири кучайиши хавфига етарли баҳо бермайдилар.

Республикадаги оммавий ахборот ва пропаганда воситалари, Маданият министрлиги, Кинематография давлат комитети, ижодий союзлар сиёсий, иқтисодий ва ахлоқий нуқтаи назардан исломнинг реакцион моҳиятини чуқур, исботли танқид қилишга лозим даражада эътибор беришмаяпти. Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг тегишли институтлари, Ёзувчилар союзи, айрим нашриётлар ва адабий журналларнинг масъул ходимлари бепарволиги натижасида атеистик тарбияга кўмаклашмайдиган бадиий ва публицистик асарлар, рисолалар ҳам пайдо бўлди.

Ўқувчилар ва студентларда илмий-материалистик дунёқарашни шакллантириш бўйича республика Маориф, Олий ва ўрта махсус таълим министрликлари, Ўзбекистон ССР Ҳунар-техника таълими давлат комитети олиб бораётган ишларда ҳам нуқсонлар кўп. Хусусан, маҳаллий ёшларнинг рус тилини мукаммал билмасликлари бошқа халқлар маънавий бойликларини, фалсафий ва атеистик билимлар хазинасини ўрганиб, ўзлаштириб олишни қийинлаштирмоқда. Республика Фанлар академиясининг тегишли институтлари ва олий ўқув юртларида илмий атеизм ҳамда ислом танқиди проблемалари бўйича мутахассислар тайёрлаш ҳам қаноатланарли эмас.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети III пленуми партия ташкилотларидан атеистик ишга ёндашувни тубдан ўзгартиришни, унинг жанговарлиги ва ҳужумкорлиги учун коммунистлар, комсомоллар, раҳбар ходимлар масъулиятини оширишни талаб қилди. Айниқса коммунистларнинг диний маросимлар ва байрамларда қатнашишига нисбатан муросасозлик, бепарволикнинг ҳар қандай кўринишларига принципиал баҳо бериш керак. Бунда В. И. Лениннинг партияга ва унинг аъзоларига нисбатан дин сира ҳам шахсий иш эмас, мен диний маросимларда қатнашувчиларни партиядан чиқариш тарафдориман, деган ғоят муҳим кўрсатмаси дастуриламал бўлиши лозим.

Илмий атеизм диний идеологияга қарши кураша бориб, олий инсоний мақсадни бажаради. Инсоннинг қадр-қиммати учун, унинг социал-маънавий камолати учун, ҳаёти тўлақонли, жозибали бўлиши учун курашади, фаол гражданни, ижтимоий масъул шахсни шакллантириб, унинг ижодий интилишларига эрк беради. Ана шу имконият кутилган самара бериши учун партия комитетлари атеистик тарбияга раҳбарлик савиясини оширишлари, бу иш учун совет, хўжалик органлари, идеология муассасалари, ўқув юртлари, жамоат ташкилотларига нисбатан ғоят талабчан бўлишлари керак. Бинобарин, ҳозир атеистик тарбия ва ислом таъсирига қарши кураш ишлари бутун комплексига раҳбарлик қилиш область, шаҳар, район партия комитетларининг биринчи секретарлари, бошланғич партия ташкилотларининг секретарлари зиммасига юклатилган. Улар, III пленум даъват этганидек, динининг таъсирига, эскирган фикрлар ва урф-одатларга қарши курашда, янги социалистик урф-одатлар, маросимлар ва анъаналарни қарор топтиришда шахсан намуна кўрсатишга бурчлидирлар.

Илмий-материалистик дунёқарашни кенг ёйиш, диний хурофотлар, зарарли урф-одатлар ва анъаналарни бартараф этиш учун, КПСС XXVII съезди талаб қилганидек, ғоявий таъсир кўрсатишнинг барча воситаларидан оқилона фойдаланиш даркор. Бу ишни конкрет социал-иқтисодий, сиёсий вазифаларни ҳал этиш билан, меҳнат, ахлоқий, ватанпарварлик, интернационал, ҳуқуқий тарбия билан боғлаб олиб бориш зарур. «Ялпи» ёндашиш одатидан бутунлай воз кечиб, диндорлар билан якка тартибда иш олиб боришга, аҳоли турли табақалари ўртасида тарбия ишини тубдан қайта қуриб, эътибор марказини меҳнат коллективларига, истиқомат жойларига, оилаларга кўчириш айни муддао бўлур эди. Айниқса ёшлар, хотин-қизлар ўртасида атеистик тарбияни кучайтиришга, уларни ишлаб чиқариш ва ижтимоий ҳаётга фаол жалб этишга алоҳида эътибор бериш лозим. Бунда комсомол ташкилотлари, хотин-қизлар кенгашлари, қизиқишлар бўйича бирлашмалар роли ва активлигини ошириш керак.

Жанговар ва ҳужумкор атеистик тарбия, бу жабҳага партиявий раҳбарликни тубдан яхшилаш кишиларнинг меҳнат ва ижтимоий активлигини ошириш, уларни маърифатли қилиш, янги совет маросимлари ва одатларини кенг ёйишга хизмат қилади.

Зарбдор суръат билан ишлаш — бугуннинг жанговар шиоридир!

КУЧЛИ ВА МУКАММАЛ

«СССР 50 йиллиги номидаги Тошкент трактор заводи» ишлаб чиқариш бирлашмаси ишчи ва хизматчилари беш йилликнинг яна ҳам масъулиятли даври — иккинчи йилини баланд руҳ билан бошладилар. Янги моделдаги тракторларнинг дастлабки туркумлари конвейерлардан чиқди. Уларни бошқариш анча қулай. Шу билан бирга янги хилдаги тракторлар бақувват, ҳайдовчи учун анча осонлик туғдиради.

Янги маҳсулотлар давлат синов комиссияси кўригидан муваффақиятли ўтмоқда.

СУРАТЛАРДА: 1. Бош конструктор ўринбосари А. Н. Блажко ва етакчи конструктор А. Вишегородский трактор конструкцияси чизмаси устида мулоҳаза юритишяпти. 2. Тайёр маҳсулотлар майдончасида иш қизғин.

В. Дўбровский фотолари.

*

ТАШАББУСКОРЛАР ДАЪВАТИГА ЖАВОБАН

ИККИ ЙИЛЛИК ПЛАН — 7 НОЯБРГАЧА

● ҚЎҚОН ТЕПЛОВОЗЧИЛАРИ УЛУҒ ОКТЯБРНИНГ 70 ЙИЛЛИГИНИ МУНОСИБ КУТИБ ОЛИШ ЮЗАСИДАН РЕСПУБЛИКАМИЗНИНГ ИЛҒОР МЕҲНАТ КОЛЛЕКТИВЛАРИ ТАШАББУСИГА ҚЎШИЛИБ, ПЛАНГА ҚЎШИМЧА ЮК ТАШИШНИ ЯНАДА КЎПАЙТИРИШГА АҲД ҚИЛДИЛАР

Биз, темирйўлчилар ўлкамиздаги туб ўзгаришлар, тараққиёт суръатлари билан ҳақли равишда фахрланамиз. Ўрта Осиёда, жумладан жонажон ўлкамизда Улуғ Октябрь революциясига тайёргарлик, уни амалга ошириш ва республикада Совет ҳокимиятини қарор топтиришда, Октябрь ғалабаларини мустаҳкамлашда улуғ рус халқи вакиллари билан елкама-елка туриб депомизда ишлаган кекса авлод вакиллари ҳам фаол иштирок этганлар.

Оталаримиз ва акаларимизнинг ана шундай революцион анъаналарини биз ҳамиша қадрлаймиз, асраб-авайлаймиз. Уларнинг шонли ишларини ҳамиша эъзозлаймиз. Машинистлардан Антон Собчак, Бегмат Нурмонов, оташин курашчи Содиқжон Болтабоев ва бошқа ўнлаб кишилар 1905—1907 йиллар, 1917—1918 йиллардаги сиёсий воқеаларнинг фаол қатнашчилари сифатида ном қолдиришган. Уларнинг революцион ва меҳнат анъаналари қалбларимиздан чуқур ўрин олган. Ўша анъаналар бизни Ватан ва партия иши учун садоқат билан меҳнат қилишга ҳамиша рағбатлантириб турибди.

Шундай ғурур ва ифтихор биз, темирйўлчиларни Улуғ Октябрь социалистик революциясининг яқинлашиб келаётган шонли 70 йиллигини меҳнатда янги зафарлар билан нишонлашга даъват этди. КПСС XXVII съезди ва Ўзбекистон Компартияси XXI съезди қарорларини амалга оширишга астойдил интилаётган депомиз коллективи ўн иккинчи беш йиллик бошланганидан буён юксак суръат билан ишлашни қатъий мезон қилиб олди.

Юбилейолди социалистик мусобақасининг ҳозирги нақд натижалари билан таништириб ўтамиз. 1986 йил халқ хўжалиги юклари ташиш давлат плани анча ошириб адо этилди. Меҳнат унумдорлиги мўлжалланганидан 16,5 процент зиёд бўлди. Юк ташиш таннархини 6,3 процент арзонлаштиришга эришдик. Ремонтчилар бригадалари ҳам ишлаб чиқариш самарадорлигини муттасил ошириб боряптилар. Барча ремонт цехлари локомотивлар ремонти сифатини яхшилашга эришмоқдалар.

КПСС Марказий Комитетининг Совет Иттифоқи меҳнаткашларига Мурожаатномаси даъваткор сатрларини ўрганиш жараёнида корхона партия, касаба союз ташкилотлари жадаллаштириш тадбирларини ишлаб чиқдилар. Унда меҳнат интизомини мустаҳкамлаш, тежамкорлик режимини кучайтириш, имкониятлардан, аввало тепловозларнинг тортиш қувватидан унумли фойдаланиш эвазига ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш кўзда тутилди.

Юзага келган янги ҳаракатлар ва ташаббусларнинг айримлари ҳақида икки оғиз сўз. Янги техника ва илғор технологиядан фойдаланишга иштиёқ кучайди. Тепловозларнинг ремонтда ортиқча туриб қолишига барҳам бериш резервлари ахтарилди. «Излаганга толе ёр» деганлари рост. Изланишлар зое кетмади. Илгари локомотивлар ремонтда 8 соатлаб қантариб қўйилган бўлса, энди улар тезда тузатиб йўлга чиқариляпти. Бу, қўшимча тарзда кўплаб халқ хўжалиги юкларини манзилга етказиш имконини бераётир. Локомотивларнинг ремонтда ортиқча туришига барҳам беришга қаратилган ташаббусларимиз Ўрта Осиё магистралидаги қатор темир йўл корхоналари коллективлари томонидан қўллаб-қувватланди.

Ёки бўлмаса тежамкорликни олайлик. Депода тежалган ёнилғи ҳисобига юк ташиш ҳаракати кенг қанот ёймоқда. Оғир юкли составларни кўпроқ бошқариш ташаббуси билан чиққан новатор машинистларнинг издошлари кўпаймоқда. Яқинда яна бир ташаббус туғилди. 1-ремонт ва профилактика цехларининг азаматлари иш жойларида ўз кучлари билан зарур эстетик ва маданий тартиб ўрнатиш ҳаракатини бошлаб бердилар.

Буларнинг ҳаммаси юксак самарадорликка эришиш йўлида амалга оширилаётган катта бунёдкорлик ишларининг бир қисми. Биз, темирйўлчилар бепоён мамлакатимиздаги ва республикамиздаги ташаббускор коллективлар даъватига қўшилиб, Улуғ Октябрь 70 йиллик юбилейини улкан меҳнат муваффақиятлари билан нишонлаш юзасидан қуйидаги социалистик мажбуриятларни қабул қиламиз:

— юк ташиш бўйича ўн иккинчи беш йилликнинг икки йили маррасини 1987 йил 7 ноябригача эгаллаймиз;

— оғир юкли поездлар бошқаришни кенгайтира бориб, белгиланган нормадан ташқари камида 4,5 миллион тонна халқ хўжалиги юклари ташиб берамиз;

— иқтисод қилинган ёнилғи ҳисобига 160 поезд составини манзилларга вақтида етказамиз;

— поездларнинг статистик оғирлигини оширишнинг янги резервларини ҳаракатга келтириб, қўшимча юк ташиш имкониятларидан янада жадалроқ фойдаланиш тадбирларини кўрамиз;

— иккинчи квартал социалистик мусобақаси якунларига кўра магистралда ғолиб чиққан эдик. III квартал якунларида ҳам Ўрта Осиё темир йўл бошқармаси ва темирйўлчилар касаба союзи кўчма Қизил байроғини қўлда сақлаб қолдик. Бундан буён ҳам байроқдорлар сафида боришга астойдил ҳаракат қиламиз.

Ушбу оширилган социалистик мажбуриятларни зиёда адо этиш учун барча асосларга эгамиз. Бунда биз кўп йиллик бой тажрибаларимизга ишондик, ҳар бир машинистнинг юксак касб маҳоратини назарда тутдик, коллективда мавж ураётган сиёсий ва меҳнат активлиги, ремонт бригадаларининг қўллаб туришини ҳам ҳисобга олдик.

Коллективимиз ҳамиша ўз сўзининг устидан чиқиб юрган. Октябрь юбилейолди оширилган мажбуриятларимизни шараф билан бажарамиз. Бу корхонамиз революцион ва меҳнат анъаналарига садоқатимиз рамзи бўлади.

Ана шундай иш тутиш бизга чексиз ғамхўрлик қилаётган партия ва ҳукуматимиз ички ва ташқи сиёсатини амалда қувватлашимиз, республика экономикаси тараққиётига кўрсатадиган нақд мададимиз бўлади.

Рустам МАМАТҚУЛОВ,
Геннадий КРАЙНОВ,
Муҳсин ДЕҲҚОНБОЕВ,
Ўрта Осиё темир йўли Фарғона бўлинмаси Қўқон локомотив депосининг тепловоз машинистлари.

Аҳдга яраша

ҚАРШИ, 5 январь. («Совет Ўзбекистони» мухбири). Қашқадарёдаги Шўртан газ конлари бошқармасининг ишчи ва мутахассислари Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 70 йиллигини беш йиллик икки йили маррасини эгаллаш билан нишонлашга қарор берганлар.

Яқин кунлар ичида 6 миллиард кубометр газ тайёрлаб бериш қувватига эга бўлган 4-қурилма ҳам ишга туширилади. Паст ҳароратли режимда ишлайдиган янги қурилмани муддатидан илгари фойдаланишга топшириш учун қизғин ҳозирлик боряпти.

Сайловчилар билан учрашув

Бухоро районидаги «Маданият» колхози клубида сайловчилар республика Олий Советининг депутати, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси Р. Н. Нишонов билан учрашдилар.

Р. Н. Нишонов ўз нутқида республика давлат ҳокимияти олий органининг КПСС XXVII съезди ва Ўзбекистон Компартияси XXI съезди қарорларини амалга ошириш борасидаги фаолияти, меҳнаткашларнинг беш йиллик топшириқларини муддатидан илгари бажариш ва Улуғ Октябрнинг 70 йиллигини муносиб кутиб олиш учун социалистик мусобақасининг бориши тўғрисида, республикани иқтисодий ва социал ривожлантириш вазифаларини ҳал этишда халқ депутатлари Советларининг тобора ортиб бораётган роли ҳақида батафсил сўзлаб берди. Ўзбекистон корхоналари ва қурилишларида, колхозлари ва совхозларида меҳнатнинг илғор методлари кенг жорий этилмоқда. Ишлаб чиқарилаётган буюмлар ва етиштирилаётган қишлоқ хўжалик маҳсулотларининг сифатини яхшилашга, қурилаётган объектларни ўз вақтида ишга туширишга алоҳида эътибор беріляпти. Қишлоқ хўжалигини янада ривожлантиришда хўжалик ҳисобининг, пировард натижаларга қараб меҳнатга ҳақ тўлашнинг жорий этилиши катта роль ўйнаши лозим.

Шу билан бирга халқ депутатлари Советларининг фаолиятида расмиятчилик ва ташкилий ишларга берилиб кетиш элементлари тугатилмагани таъкидлаб ўтилди. Совет органлари жамиятимиз ҳаётининг ҳамма соҳаларига чуқур кириб бормаяпти, мамлакатимизда авж олиб кетган қайта қуриш суръатига етарлича таъсир кўрсатмаяпти. Колхозлар ва совхозлар беш йиллик иккинчи йили топшириқларини сўзсиз бажаришлари, область қишлоқ хўжалик маҳсулотлари тайёрлаш юзасидан давлат олдидаги қарзини тўлаши учун хўжаликлар баҳорги дала ишларига тайёргарликни ва қишлоқ хўжалик техникаси ремонтини янада активроқ олиб боришлари зарурлиги ҳам таъкидланди.

Партия, совет, хўжалик органлари қишлоқ хўжалиги экономикасининг янада мустаҳкамланишига эришишлари, қишлоқ қурилиш ташкилотларининг, қишлоқдаги савдо, маиший хизмат корхоналарининг ишини тубдан яхшилашлари керак. Қишлоқ аҳлининг самарали меҳнат қилиб, яхши дам олиши учун ҳамма жойда барча шарт-шароитни яратиш зарур.

Р. Н. Нишонов сайловчиларнинг саволларига жавоб қайтариб, уларнинг наказлари қандай бажарилаётгани ҳақида гапириб берди.

Учрашув қатнашчилари КПСС ва Совет давлатининг ташқи ва ички сиёсатини чин қалбдан қўллаб-қувватлаётганликларини, қайта қуришда фаол қатнашишга, тинчлик ишини ва мамлакатимизнинг мудофаа ва иқтисодий қудратини зарбдор меҳнатлари билан мустаҳкамлашга интилаётганларини айтдилар.

(ЎзТАГ).

● ТАШВИШЛИ СИГНАЛ

Пештахталар бўм-бўш...

Қорақалпоғистонда харид қилинган сабзавот, мева ва узум рақамларини айтишадиган бўлса оғзингиз очилиб ҳангу манг бўлиб қоласиз: «Планда кўзда тутилганидан учдан бир ҳисса кўп фалон нарса харид қилинди, ўтган йилдагига қараганда бир ярим-икки баравар кўп олинди...» ва ҳоказо ва ҳоказо. Дўконларнинг пештахталарига назар солганингизда эса ичингиз ачишади, совуқ уриб ириган картошка, сўлиган карам, буришиб-тиришиб қолган сабзи ва лавлагидан бошқа ҳеч вақо йўқ. Агар магазинга олма тушиб қолса, харидорларнинг турнақатор навбати пайдо бўлади.

Шундай қилиб, режалаштирилганидан кўп маҳсулот харид қилинган. Хўш, қани ўша маҳсулотлар? Балки савдо, агросаноат бирлашмалари ҳамда матлубот кооперациясининг ходимлари расамади билан иш юритишиб, қандай маҳсулотларни қачон ва қаерга олиб боришни белгилаб қўйишгандир, Автоном республика меҳнаткашларини қишда витаминли маҳсулотлар билан таъминлаш ҳақида бош қотиришгандир?!

Қорақалпоғистон АССР савдо министри М. Бойниёзов, матлубот жамиятининг раиси Х. Сапаров ҳамда Қорақалпоғистон Давлат агросаноат комитети раисининг ўринбосари Ю. Полвонниёзов бор гапни рўй-рост айтиб қўя қолишди. Улар бошчилик қилаётган идораларда қишлоқ хўжалик маҳсулотини реализация қилишнинг ҳеч қандай графиклари йўқ. Балки, «юқоридагилар» буни ўйлашмаган бўлса, «қуйидагилар» жон куйдиришгандир?! Афсуски, бундай бўлиб чиқмади. Масалан, Амударё район тайёрлов конторасида картошка ва полиз маҳсулотлари уюм-уюм қилиб очиқ жойда «сақланмоқда». Типовой омборлар йўқ, наридан-бери қурилган саройлардаги шароит ҳовлидагидан дуруст эмас.

Агар аҳвол фақат битта районда шундай бўлса, буни тузатишнинг эпини қилса бўлар эди. Аммо, Бўзатов, Чимбой, Кегайли ва бошқа районларда ҳам аҳвол худди ана шундай. Танг қоладиган ери шундаки, дурустгина маҳсулотни кўплаб етиштиришни ўрганиб олишган-у, уни асрашни билишмайди. Нукус ва Тахиатошдаги замонавий усулда қурилган омборларда ҳам маҳсулот айниб, чириб кетганини қандай изоҳласа бўлади? Ҳамма гап шундаки, бу маҳсулотлар саралаб қабул қилинмаган, ириган, чириганларини сифатли маҳсулот билан аралаштириб қўйишаверган. Совутиш ускуналарининг иш режимига риоя қилинмаётир, механизация воситалари яроқсиз ҳолатда.

Муаммонинг яна бир жиҳати ҳам бор. Автоном республика ҳар йили Умумиттифоқ фондидан деҳқончиликнинг минглаб тонна турли маҳсулотларини олади. Ташиш ва тушириш пайтида бу маҳсулотнинг тўртдан бир қисми нобуд бўлади. Бунинг устига ана шу маҳсулотларни асрашга ҳам дуруст эътибор берилмайди.

Маълум бўлишича, чоралар кўрилибди. Афсуски, бу чоралар яна масъул ходимларни «койиб» қўйишдангина иборат бўлди. Кимгадир ҳайфсан берилди, кимдир терграб қўйилди. Аммо, бу «тадбирдан» кейин дўконларнинг пештахталарида сабзавот ва мевалар кўпайгани йўқ. Чунки ҳозирча ана шу муҳим муаммога муносабат ўзгаргани йўқ.

(ЎзТАГ).

РАСМИЙ ВИЗИТ БИЛАН

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Советининг Раиси Н. И. Рижков Финляндия Республикаси Президенти М. Койвисто таклифига биноан 6 январь куни Москвадан Хельсинкига расмий визит билан жўнаб кетди.

Аэродромда уни КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Советии Раисининг биринчи ўринбосари Г. А. Алиев, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, КПСС Марказий Комитети секретари Л. Н. Зайков, бошқа расмий кишилар кузатиб қолдилар.

* * *

Н. И. Рижков шу куни Хельсинкига келди. Уни Финляндия Республикасининг Президенти М. Койвисто, парламент Раиси Э. Пюстюнен, Бош министр К. Сорса, ташқи ишлар министри П. Вяюрюнен кутиб олдилар.

(ТАСС).

ТЕЖАМКОРЛИК ҲИСОБИГА

ГУЛИСТОН. (**«Совет Ўзбекистони» мухбири**). Коммунист Тўхтақул Омонов ўз корхонасида автомобилчилар мусобақасининг зарбдорлари сифатида тан олинди. У 1986 йилни зафарли якунлаб, 400 литр ёнилғи ва иккита автошина тежаб қолганди. Янги йилнинг дастлабки рейсларини у тежаб қолинган ёнилғи ҳисобига адо этди.

Сирдарё областининг Гулистон районидаги 83-автокорхона ҳайдовчилари орасида бундай зарбдорлар сафи кенгайиб бормоқда.

Транспортчилар 1987 йил маррасини Улуғ Октябрнинг 70 йиллиги кунигача бажаришга сўз бердилар.

• *Назария масалалари*

СОВЕТ КЎПМИЛЛАТЛИ ДАВЛАТИДА РУС ТИЛИНИНГ РОЛИ

Социал тушунча бўлган тил лингвистик фанларнинггина эмас, айни вақтда философия, кибернетика, психология, юриспруденция ва бошқа фанларнинг ҳам тадқиқот объектидир. Ҳуқуқий маънода тил масаласи давлат сиёсатини амалга ошириш, унинг ташкилотларининг ривожланиши ва тўғри иш олиб бориши ҳамда энг кўп социал самара беришини таъминловчи восита, механизмдир.

Тил қурилишининг назарий базаси партия ва давлатнинг В. И. Ленин томонидан ишлаб чиқилган ҳамда КПСС ва Совет ҳукумати томонидан кўпгина ҳужжатларда ривожлантирилган тил сиёсатидир. Бу сиёсатнинг асосий қоидаларини эса барча катта ва кичик халқлар тилларининг тенг ҳуқуқлилиги, иқтисодий ва социал тараққиёт жараёнлари билан боғлиқ объектив зарурият — рус тилини ихтиёрий равишда ўрганиш ташкил этади.

В. И. Ленин таълимоти ривожлантирилиб, КПССнинг янги таҳрирдаги Программасида партиямизнинг миллий муносабатлар соҳасидаги вазифалари шундай таърифланади: **«Бундан буён ҳам СССРнинг барча гражданлари она тилларини эркинлик билан ривожлантиришлари ва улардан тенг ҳуқуқ билан фойдаланишлари таъминланади. Айни вақтда ўз миллий тили билан бир қаторда совет кишилари миллатлараро алоқа воситаси сифатида ихтиёрий равишда қабул қилган рус тилини эгаллаб олиш, фан-техника ютуқларидан, Ватан ва жаҳон маданиятидан баҳраманд бўлиш имкониятини кенгайтиради».**

КПСС Программасининг бу ғоялари олий юридик кучга эга бўлган ҳуқуқий акт — СССР Конституциясида ўз қонуний ифодасини топди.

Шуни айтиш керакки, миллатларнинг ривожланиши ва бир-бири билан яқинлашуви жараёнида тобора мустаҳкамланаётган қудратли халқлар дўстлиги тилнинг ривожланишига ҳаётбахш таъсир кўрсатмоқда.

Миллий муносабатлар тараққиётининг ҳозирги босқичи рус бўлмаган миллатларнинг рус тилини чуқур ўрганишга қизиқиши ошиб бораётганлиги билан характерлидир.

КПСС XXVII съездидан олдин бўлиб ўтган иттифоқдош республикалар компартиялари съездларида интернационал тарбияга, жумладан, рус тилини чуқур ва кенг ўрганишга эътиборни кучайтириш лозимлиги алоҳида таъкидланди. Чунончи, Ўзбекистон Компартиясининг XXI съездида айтилганидек, интернационализм кишиларимизнинг ишлаб чиқариш, ижтимоий, маънавий ҳаётига тобора чуқур сингиб кетишига эришмоқ зарур.

Шуни қайд қилиш керакки, рус бўлмаган миллат кишиларининг бошқа тилни билиши, яъни икки тилли бўлиши асло она тилини унутиб қўйиш деган гап эмас. Совет кўпмиллатли давлатида икки тилда сўзлашув миллатларнинг, миллий маданиятларнинг ўзаро яқинлашувига, бир-бирини бойитишига, бир-бирини тўлдиришига, муштарак ва ягона жараёнда қатнашувчи ҳар бир тилнинг сўз бойлигини кенгайтиришга ёрдам беради.

Совет кўпмиллатли давлати шароитида халқлар ва давлат ташкилотлари ўртасидаги иқтисодий-сиёсий ва маданий алоқалар тенг ҳуқуқли асосда кенгайиб ва ривожланиб бормоқда. Шунинг учун кўпмиллатли мамлакатимизда ижтимоий тараққиёт жараёни муқаррар равишда миллий тиллар ривожланиб бориши билан бир вақтда, миллатлараро тилнинг ҳам зарурлигига олиб боради. Ана шундай миллатлараро тил — рус тилини ўрганишга барча иттифоқдош республикаларда муҳим аҳамият берилмоқда. Бунга Ўзбекистон Компартиясининг XXI съезди, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг III пленуми материаллари яққол мисол бўла олади. Бу муҳим ҳужжатларда фан-техника тараққиётини жадаллаштиришда рус тилининг катта аҳамияти алоҳида таъкидланган.

Миллатлараро муомала воситаси бўлмиш рус тили мамлакатимиз доирасидан чиқиб, халқаро тилга айланди. Бу ўринда шуни қайд этиш муҳимки, Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг 1945 йил 26 июнда қабул қилинган Уставига мувофиқ, бошқа тиллар билан бир қаторда рус тили БМТнинг расмий ва иш юритиш тилидир. Бунинг маъноси шуки, Бош Ассамблеянинг сессиялари, Хавфсизлик Кенгаши мажлислари ва БМТнинг бошқа органларида рус тилида нутқ сўзлаш билан бирга, БМТнинг ҳужжатлари ҳам рус тилида нашр этилади.

Совет фани илм-фаннинг ҳамма соҳаларида катта ютуқларга эришаётганлиги чет эллик олимларнинг мамлакатимизга бўлган қизиқишини оширмоқда. Рус тили мамлакатимиздагина эмас, балки чет элларда ҳам бўлиб ўтаётган кўпгина халқаро конференциялар, анжуманлар ва семинарларнинг расмий тилига айланиб бораётганлиги ҳам шу билан изоҳланади.

Рус тилининг халқаро-ҳуқуқий муносабатлардаги аҳамияти яна шу туфайли ҳам ортиб бормоқдаки, СССР билан бир қаторда ўн беш иттифоқдош республиканинг ҳар бири ўз конституцион ҳуқуқларини амалга ошира бориб, чет давлатлар билан алоқа боғлаётган, улар билан шартномалар тузаётган, дипломатик ва консуллик вакиллари билан алмашинаётган, халқаро ташкилотлар фаолиятида қатнашаётган эканлар (СССР Конституциясининг 80-моддаси), бунда рус тилидан фойдаланмоқдалар. Бундан ташқари, социалистик ҳамдўстлик мамлакатларидагина эмас, балки капиталистик давлатларда ҳам рус тилига қизиқиш тобора кучайиб бормоқда, ўрта мактабларда, коллежларда, университетларда кенг ўрганилмоқда. Бу ҳол мамлакатимизнинг, рус тилининг халқаро обрў-эътибори ошиб бораётганлигидан далолатдир.

Рус тили совет миллий-давлат қурилишида миллатлараро алоқа воситаси бўлиб майдонга чиқмоқда. У СССР да миллий-давлат ташкилотларининг муомала воситасидир. Масалан иттифоқдош, Автоном республикалар, автоном областлар ва автоном округларнинг СССР билан ҳамма алоқалари унинг олий давлат ҳокимияти ва бошқарув органлари йўли билан рус тилида амалга оширилади. Барча иттифоқдош республикаларнинг конституцияларида назарда тутилганидек, иттифоқдош республикаларнинг қонунлари, Олий Советларининг қарорлари ва бошқа актлари ҳам иттифоқдош республика тили ҳамда рус тилида эълон қилинади.

Айни вақтда, социалистик федерализм асосида тузилган ягона кўпмиллатли давлатда миллий тилларнинг роли ва аҳамияти ҳам ошиб бормоқда. Бу борадаги кўпгина қоидалар СССР Конституциясида ва иттифоқдош республикаларнинг конституцияларида ўз аксини топган. Чунончи, ирқи ва миллатидан қатъи назар СССР гражданларининг тенг ҳуқуқлилигининг конституцион гарантиялари сифатида СССР гражданларининг она тили ва СССРда яшовчи бошқа халқларнинг тилидан фойдаланиш ҳуқуқи назарда тутилган. (СССР Конституциясининг 36-моддаси, РСФСР Конституциясининг 34-моддаси, Ўзбекистон ССР Конституциясининг 34-моддаси ва бошқалар). Худди шунингдек, мактабда она тилида ўқиш ҳуқуқи ҳам гарантияланган (СССР Конституциясининг 45-моддаси; Ўзбекистон ССР Конституциясининг 43-моддаси).

Кўпмиллатли давлат шароитида социалистик интернационализм принципи асосида тилнинг роли ошиб бораётганлиги суд ишларини олиб боришда ҳам яққол намоён бўлади. СССР Конституциясининг 159-моддасига мувофиқ бизнинг мамлакатимизда суд ишлари иттифоқдош ёки автоном республика, автоном область, автоном округ тилида ёки кўпчиликни ташкил этган маҳаллий аҳолининг тилида олиб борилади. Мазкур ишда қатнашувчи ва суд ишлари олиб борилаётган тилни билмаган шахсларга таржимон орқали иш материаллари билан тўла танишиб чиқиш, суд ишларида қатнашиш ёки судда ўз тилида сўзлаш ҳуқуқи берилган.

СССР Конституциясининг 169-моддасида назарда тутилганидек, СССРнинг Давлат Гербида иттифоқдош республикаларнинг тилларида бир хил мазмунга эга бўлган «Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!» деган ёзув бор. Бу ҳам барча иттифоқдош республикалар конституцион тенг ҳуқуқлигининг яққол ифодасидир.

Кўпмиллатли федерация шароитида миллий республикалар тилларининг аҳамияти ошиб бормоқда. Давлатимиз демократизми тобора кенгайиб бораётганлиги жиҳатидан барча иттифоқдош республикаларнинг меҳнаткашлари ўз илтимослари ва талабларини она тилида баён этиб, мамлакатимизнинг барча давлат ва жамоат органларига таклиф киритиш, ариза ва шикоят билан мурожаат қилиш ҳуқуқига эгадирлар. Шу жиҳатга кўра, СССР Олий Совети Президиуми, СССР Министрлар Советининг Ишлар Бошқармаси, СССР Олий Суди, СССР Прокуратурасида миллий тилларда баён этилган таклифлар, аризалар, шикоятлар ва бошқа ҳужжатларни малакали кўриб чиқишни таъминлаш учун тегишли иттифоқчи республика тилини эркин биладиган шахслар бор.

Барча иттифоқдош республикаларда яшовчи ҳамма халқларнинг тенг ҳуқуқлилиги сиёсатини амалга ошириш нуқтаи назаридан қараганда миллий сиёсат алоҳида аҳамиятга эга бўлиб, у тил сиёсатида ҳам яққол намоён бўлади. Дарслар миллий тилларда олиб бориладиган миллий мактаблар ва бошқа ўқув юртларида рус тилининг ўрганилиши ижтимоий ҳаёт интернационаллашувининг муҳим воситасидир. Лекин шуни айтиш керакки, Ўзбекистон ўқув юртларида рус тилини ўрганишда кўпгина камчиликлар бор. Шунинг учун ҳам Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг III пленуми бу жиҳатга алоҳида эътибор берди. Маълумки, олий ўқув юртлари ва техникумлар хўжалик ва совет аппаратининг ҳамма бўғинлари учун мутахассислар тайёрлайди. Бинобарин, улар рус тилини пухта ўрганиб олишлари керак. Чунки, фан-техникага оид ва бошқа адабиётларнинг, шу жумладан чет тиллардан таржима қилинган адабиётларнинг катта қисми рус тилида нашр этилади. ССР Иттифоқи министрликлари, давлат комитетлари ва идораларининг деярли ҳамма актлари, СССР Бош Прокурорининг буйруқлари ва қўлланмалари, СССР Олий Суди пленумининг қарорлари ижро учун рус тилида етказилади.

Рус тилини пухта билмаслик рус бўлмаган миллат фарзандларининг мамлакатнинг марказий олий ўқув юртларига ўқишга киришида ҳам қийинчилик туғдиради. Шунга кўра, иттифоқдош ва автоном республикалар баъзи хўжалик ва социал-маданий қурилишнинг у ёки бу тармоқларини туб аҳоли вакилларидан марказий олий ўқув юртларини битириб келувчи кадрлар билан тўлдириш имконига эга бўлмаяпти. Бошқа томондан, бир қатор ихтисослар бўйича баъзи иттифоқдош республикаларнинг ўқув юртлари бошқа иттифоқдош республикалар учун мутахассислар тайёрлайди. Масалан, Ўзбекистон ўқув юртлари пахтачилик ва у билан боғлиқ бўлган бошқа тармоқлар бўйича ана шундай мутахассислар тайёрлайди.

Фан-техника тараққиёти ва жамиятимиз жадал ривожланиб бораётган ҳозирги босқичда ахборот жараёнларини унификация қилиш асосида фан-техника билимлари савиясини кескин ошириш талаб этилади. Бу ишда миллатлараро муомала тили бўлган рус тили жиддий роль ўйнайди.

Совет давлатининг мудофаа қобилиятини мустаҳкамлашда рус тилининг аҳамияти ҳаммамизга маълум. Бўлажак аскарга рус тили ҳарбий ишни, замонавий мураккаб техникани пухта эгаллаш учун жуда зарур. Лекин армияга чақирилганларнинг бир қисми, айниқса, қишлоқ районларидан чақирилганлар рус тилини яхши билмайдилар. Бу эса жанговар ва сиёсий тайёргарлик машқлари самарадорлигини оширишга салбий таъсир кўрсатмоқда, рус тили бўйича қўшимча машғулотлар ўтказиш заруратини келтириб чиқармоқда. Шу билан бир вақтда, СССР Қуролли Кучларида хизматини ўтаб келган ёшлар армия сафларида хизмат қилмаган тенгдошларига нисбатан рус тилини анча пухта эгаллаган бўладилар.

Шундай қилиб, социалистик федерация шароитида рус тилини билиш объектив зарурдир.

Давлат аппаратида икки тилни билиш, яъни она тилидан ташқари рус тилини ҳам билиш совет халқининг сиёсий, иқтисодий ва маънавий бирлигини янада мустаҳкамлашнинг муҳим шартидир.

СССР ягона кўпмиллатли социалистик давлат сифатида бундан буён ҳам мустаҳкамланиб ва ривожланиб бораверади. Бутун совет халқи ва ҳар бир миллат ва элат манфаатлари йўлида миллатлараро муносабатларнинг формалари янада бойиб боради. Бинобарин, рус тилининг қадри ҳам ошаверади.

А. АЪЗАМХЎЖАЕВ,
Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг мухбир-аъзоси.

ЖОНАЖОН ВАТАН БЎЙЛАБ

Ленинград шаҳрида селькуплар учун рус алфавити асосида алифбе тузилди ва чоп этилди. Шу зайл Совет ҳокимияти йилларида Узоқ Шимол, Сибирь ва Узоқ Шарқда ўз ёзувига эга бўлган майда халқлар сони ўн олтитага етди. Ҳар йили Ленинграддан миллий мактабларга ўз она тилида ўқиш учун йигирмадан ортиқ номда ўттиз мингга яқин нусхада дарслик ва китоблар жўнатилмоқда.

СУРАТДА: нашриёт ходимлари И. Румянцева, Т. Прокина ва В. Винокуровалар Сибирь ва Узоқ Шимол районларидаги миллий мактабларга мўлжалланган янги методик қўлланмани муҳокама этмоқдалар.

Н. Адамович фотоси.
(ТАСС фотохроникаси).

РЕЙКЬЯВИКДАГИ УЧРАШУВ ТЎҒРИСИДА КИНОҲУЖЖАТ

Ҳужжатли фильмлар Марказий студияси кинематографиячиларининг янги лентаси «Рейкьявикдаги қийин мулоқот» деб аталади. 5 январь куни Марказий телевидениеда унинг премьераси бўлди.

Лента КПСС Марказий Комитети Бош секретари М. С. Горбачевнинг АҚШ президенти Р. Рейган билан музокаралари ва суҳбатлари қандай олиб борилганлиги, Совет раҳбарининг учрашув тугагандан кейин ўтказган матбуот конференцияси тўғрисида ҳикоя қилади.

Фильм мамлакатимиз ядро синовларини тўхтатишга, ядро қуролини камайтириш ва батамом тугатишга, тенглик ва ялпи хавфсизлик принциплари асосидаги халқаро муносабатларни ривожлантиришга олиб борадиган ўзаро мақбул йўлларни қидириб топишга азму қарор берганлигини яққол намойиш қилади.

(ТАСС).

«МЕТЕОР — 2» УЧИРИЛДИ

1987 йил 5 январь куни Совет Иттифоқида Ернинг навбатдаги метеорологик йўлдоши — «Метеор-2» учирилди.

Йўлдош ичига ҳам эсда сақлаш режимида, ҳам бевосита ахборотни узатиш режимида спектрнинг кўзга кўринадиган ва инфрақизил диапазонларида булутлар ҳамда унинг остидаги сатҳнинг жуда кенг кўламдаги тасвирларини олишга, шунингдек, Ер атрофидаги космик фазога кириб келаётган нурланишларнинг оқимини муттасил кузатиб боришга мўлжалланган радиометрик аппаратлар комплекси ўрнатилган. Аппаратлар нормал ишлаб турибди. Команда-ўлчов комплекси йўлдошни бошқариб бормоқда.

Йўлдошдан олинаётган ахборот Табиий ресурсларни ўрганиш давлат илмий-тадқиқот марказига ҳамда СССР Гидрометеорология ва табиий муҳитни контрол қилиш давлат комитетининг Гидрометеорология марказига қайта ишлаш ва фойдаланиш учун келиб турибди. (ТАСС).

• *Партия турмуши: қайта қуриш чорраҳаларида*

ЧИНАКАМИГА ЯНГИЧА ИШЛАЙЛИК

Андижон областининг бир қатор партия ташкилотларида турли соҳа кишилари билан қайта қуриш қандай бораётганлиги хусусида суҳбатлашдик. Ҳамма жойда қайта қуриш каттага ҳам, кичикка ҳам, мансабдор шахсларга ҳам тааллуқли эканлигини айтишди.

Пахтаобод район партия комитетининг биринчи секретари Озодбек Олимов бу соҳада учраётган айрим муаммолар ҳақида ўз фикр-мулоҳазаларини билдирди.

— Қайта қуришни идеологик жиҳатдан таъминлаш —кишилар олдида берган ваъдани ўз вақтида бажаришдир, — деди у. —Инсон тўғрисида ғамхўрлик қилишдан муҳимроқ вазифа йўқ. Энди биз омма орасида тез-тез бўляпмиз. Уларга яқинроқ бориб, кайфиятини, эҳтиёжларини, интилишларини, фикрларини, истакларини, дардларини билишга ҳаракат қиляпмиз.

— Озодбек Олимович, айтингчи, райкомга биринчи секретарь бўлиб келганингиздан бери қайси ишингиз район меҳнаткашларига маъқул бўлди, деб ҳисоблайсиз?

Райком секретари ўйланиб қолди. Сўнг:

— Партия ва ҳукуматимизнинг қарорларини оғишмай амалга оширдик, —дейди. —Кишиларни коммунистик руҳда тарбиялашга бор кучимизни сафарбар этдик. Районда ҳалолликни, меҳнатга онгли муносабатни қарор топтиряпмиз.

— Бу умумий гаплар, — дедик биз, — қайта қуришдан мақсад умумийликдан ҳоли бўлиш эмасми?

Озодбек Олимов индамади. У жойларда ижро интизомининг бўшлиги, кадрлар масаласини ҳал этишда анкетага қараб хулоса чиқаришдек ўша эскича услуб устунлик қилаётганлиги, меҳнаткашлар ўртасида олиб борилаётган ғоявий-сиёсий ва тарбиявий ишлар кўнгилдагидек эмаслиги, қўшиб ёзишлар, кўзбўямачиликлар ҳақида бир оғиз ҳам гапирмади.

Лекин биз районда хунук воқеаларга дуч келдик. 4-мактаб директори коммунист К. Раҳмонов билан директор ўринбосари КПСС аъзоси С. Сафарованинг ўзаро жанжали, шахсий адовати роппа-роса беш йил давом этди. К. Раҳмонов устидан юқори ташкилотларга тушган имзосиз хат ва унинг ўз навбатида ўринбосаридан шубҳаланиши бу жанжалнинг келиб чиқишига сабаб бўлди. Улар бири иккинчисини ёмонлаб у идорадан бу идорага қатнайверди. Меъёрни унутиб қўйган бу икки «педагог»нинг ёзишмаларини текшириш учун комиссия кетидан комиссия келаверди. Қанчадан-қанча масъул ходимлар ўзларининг асосий ишларини қолдириб, уларнинг арзномалари билан шуғулландилар. Мактабда беш йил носоғлом вазият ҳукм сурди, ўқув-тарбия ишлари издан чиқди.

Бу ишга юқори партия, совет ташкилотлари, министрликлар, газета редакциялари ҳам аралашди. Ниҳоят, бу можаро партия юқори органлари аралашгандан кейингина тинчиди, мактабда тартиб ўрнатилди. Узоққа чўзилган жанжалнинг асосий сабаби мактаб бошланғич партия ташкилоти ва район партия комитетининг лоқайдлиги, вазиятга тегишли баҳо беришда бўшанглик қилганлигидадир.

Бу нохуш воқеа —райком секретарининг «халққа яқинлашдик» деган гапига зид.

Биз шу райондаги «Маданият» совхозида кекса коммунист, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Исомиддин Арабов билан далада учрашдик.

— Илғор бригададан қолоқ бригадага ўтдим, —деди у. —Бир ариқдан сув ичадиган қадрдон даламни қолдириб, паст-баланд, бир неча ариқдан суғориладиган далага келдим. Қариган чоғимда ўзимни яна бир марта синаб кўрай дедим. Қайта қуриш ҳақида гап бораётган экан, мен бу ишнинг кадрлар билан ишлашга ҳам тааллуқли эканлигини айтмоқчиман. Мени бир нарса ташвишга солади. Айрим хўжаликларни нопок шахслардан тозалаш пайтида катта ҳаёт йўлини босиб ўтган баъзи ҳалол кишилар ҳам «кетиб» қолаётирлар. Бундай кадрларни иложи борича сақлаб қолиш керак, деб ўйлайман.

— Кези келганда янги бир гапни айтмоқчиман, —деди кекса пахтакор куюниб. — Андижон пахтакорлари орасида тағин «олтмиш», «етмиш» центнерчи бригадалар пайдо бўлиб қолди. Бу нима деган гап? Қўшиб ёзиш, кўзбўямачиликларга ана шундай лофчилар йўл очиб беришган эди-ку, ахир?! Очиғини айтсам, бир гектар ердан олтмиш, етмиш центнердан ҳосил етиштириб бўлмайди, етиштириш мумкин дейдиган мард бўлса, исботлаб борсин. Бундай дабдабабозлик, мақтанчоқлик кимга керак? Ҳар қандай мажбурият имконият даражасида бўлиши, у лофга айланиб кетмаслиги лозим. Қайта қуришдан мақсад ҳам —шу!

— Ташкилий қайта қуриш психологик қайта қуришдан бошланади, — деди Ленин район партия комитетининг биринчи секретари Зокиржон Усмонов,—бунга эришиш осон эмас. Лекин шундай қилмасликдан бўлмайди. Эски тушунча билан яшаётган сохта муваффақиятларга ўрганиб қолган кишилар ҳали кўп. Шунга қарамасдан кўп жойларда психологик қайта қуриш ҳали бошлангани йўқ. Шу боисдан қўшиб ёзиш, кўзбўямачиликлар ҳамон давом этяпти, ҳисоб-китобларни бузиб кўрсатишларга йўл қўйиляпти. Дардни яширсанг иситмаси ошкор қилади. Биз ҳам ҳали бундай нуқсонлардан ҳоли эмасмиз.

Райондаги «Коммунизм» колхозининг собиқ раиси Ваҳобжон Орипов, партия ташкилотининг секретари Иномжон Турғунов илгари яхши кадрлардан ҳисобланарди. Турғунов райкомда, Орипов райижрокомда ишлаб чиниққан эди. Мустақил ишга ўтганларидан кейин иккаласи ҳам ўзгариб кетди. Уларда ғурур, манманлик пайдо бўлди. Одамларни назар-писанд қилмай қўйишди. Райком уларни тартибга чақирди, тарбиялашга уриниб кўрди. Бироқ уларга танқид кор қилмади. Халқдан йироқлашавердилар. Оқибатда халқ улардан юз ўгирди, эргашмай қўйди. Колхоз ўтириб қолди. Райком бюроси уларни ўз лавозимларига нолойиқ, деб топиб тўғри иш қилди.

Райком секретари «кўп жойларда психологик қайта қуриш ҳали бошлангани йўқ», деб жуда тўғри айтди. Янгича ишлаш, қайта қуриш ҳақидаги шунча гап-сўзлар ҳали халққа етиб борганича йўқ. Бу, идеология иши ниҳоятда бўшлиги оқибатидир.

Биз шу райондаги Энгельс номли колхозда меҳнаткашлар ўртасида олиб борилаётган ғоявий-сиёсий ишлар билан танишиб ҳайратда қолдик. Бир бригадир «Қайта қуришни қандай тушунасиз деган саволимизга: Қайта қурилиш (?) ҳақида кўп гапиришяпти. Лекин биз шийпонимизни қайта қурганимиз йўқ», — деб жавоб берди. Бригада бошлиғидай одам қайта қуриш билан қайта қурилишнинг фарқига бормаслиги ачинарли ҳолдир.

Колхознинг Нурмуҳаммад Ҳожиматов бошлиқ бригадасида уч ойда битта ҳам лекция ўқилмаганлигини айтишди. Лекторлар, агитаторлар, сиёсий ахборотчилар, пропагандистлар, ягона сиёсий кунни ўтказадиган раҳбар ходимлар қани? Шийпонда «Бригада коллективининг истаги», «Бригадага келган раҳбар ходимларнинг фикр ва мулоҳазалари» деган дафтарчаларнинг номлари бору, ичида ҳеч гап йўқ, бригадирнинг айтишича, «Колхоз раиси, партком секретари, райондан келган вакил ҳам ишни сўрайди. Ҳеч ким: ҳолинг қалай, нима ками-кўстинг бор», демайди.

Биз шу колхознинг Абдулқаюм Мирзаев бошлиқ бригадасида колхоз партия комитетининг секретари Набижон Мўйдиновга дуч келдик. Бу ерда ҳам лекция ва суҳбатлар камдан кам ўтказилаётганлигининг гувоҳи бўлдик. Колхозчилар, механизаторлар, бригада бошлиғи социалистик мусобақа шартларини билмайдилар. Ҳатто партком секретарининг ўзи ҳам идеологик ва тарбиявий ишлар қандай йўлга қўйилганлиги, меҳнаткашларни нималар ташвишга солаётганлиги, коллективга қандай ёрдам зарурлигини, ундаги маънавий-психологик муҳит қандайлигини айтиб беролмади.

Хўжаобод районида кўзбўямачиликнинг янги формаси ўйлаб топилди: қўшиб ёзиш ўрнига қўшиб экиш жорий этилди. Район партия комитети ва район ижроия комитети илгари РАПО кенгашининг раиси вазифасида ишлаган коммунист Абдуғани Абдуҳолиқовни ўтган йилнинг бошида «Коммуна» совхозига директорликка тайинлаган эдилар. Аммо А. Абдуҳолиқов ўзига ишониб топширилган масъулиятли участкада аҳволни яхшилаш учун ишларни тубдан қайта қуришга астойдил ҳаракат қилмади. Аксинча, кўзбўямачилик, давлатни алдаш йўлига ўтиб олди. Планадан ортиқча экилган 125 гектар пахта ва бошқа экинларни ҳисобдан яшириб келди. Шу билан бирга, совхознинг 31 гектар экин майдони шахсий экинлар экиш учун ишчиларга бўлиб берилди.

Андижон область партия комитети бюроси планга қўшиб экилган экинларни ҳисобдан яшириб келганлиги, сохта маълумотлар берганлиги учун «Коммуна» совхозининг директори А. Абдуҳолиқовни КПСС сафидан ўчирди ва хизмат вазифасидан бўшатди.

Бу хунук воқеа Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети XVI пленумидан кейин ҳамма жойда қайта қуриш қизғин паллага кирган бир пайтда рўй берди. Бу район партия, совет ташкилотлари раҳбарликка номуносиб кадр танлаганликлари оқибати эмасми?!

Бундай нохуш мисоллар кўп. Қайта қуришнинг ҳозирги талаб даражасида бормаётганлигининг сабаби нимада? Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг III пленуми бу саволга аниқ жавоб берди: бунинг сабаби хўжалик, иқтисодий, ташкилий, идеологик, сиёсий-тарбиявий ишлардаги жиддий нуқсонларда, унинг кишилар, меҳнат коллективларининг кундалик ишлари ва ташвишларидан ажралиб қолганлигидадир. Қайта қуришнинг моҳиятини тушуниб олишда ҳар бир кишига ёрдам кўрсатиш лозим. Бу идеология ишимизнинг жуда муҳим вазифасидир.

А. ҚУРОНБОЕВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.
О. ХОЛДОРОВ,
ёзувчи.

ИНТИЗОМ ВА ЖАВОБГАРЛИК КУЧАЙТИРИЛСИН

РИГА, 5 январь. (ТАСС). Экономикани қайта қуриш давомида қилинаётган талабчанлик меҳнатни муҳофаза қилиш ишлари комплексида ҳам нормага айланиши керак. Бугун Латвия партия-хўжалик активлари кенгашида шу ҳақда гапирилди. Кенгаш ишлаб чиқаришда хавфсизликни таъминлаш мақсадларини кўзлаб, интизом ва уюшқоқликни мустаҳкамлаш ҳамда жавобгарликни ошириш вазифаларини муҳокама қилди.

Латвия Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Б. К. Пуго докладида ва нутқларда Латвия Давлат агросаноат комитети, Қурилиш министрлиги, Енгил саноат министрлиги, Коммунал хўжалиги министрлигида, айниқса, ташвишли аҳвол юз берганлиги таъкидланди. Бу эса экономикани интенсивлаш шароитида фақат жиддий моддий зараргина эмас, шу билан бирга маънавий, сиёсий зарар ҳам етказади.

Кенгаш қатнашчилари бахтсиз ҳодисалар, авариялар, ёнғин, йўл-транспорт ҳодисалари сабабларини таҳлил этиб, буларнинг асосий айбдори хўжасизлик ва беепарволик эканлигини айтдилар. Партия, совет ва касаба союз ташкилотлари, раҳбарлар хавфсизлик техникаси талабларини бузувчилар учун тоқат қилиб б ў л м а й д и г а н вазиятни яратишлари керак. Касаба союзлари техника инспекцияси, Давлат автомобиль инспекцияси, Давлат техника назорати ва Давлат ёнғиндан сақлаш назорати органлари фаолиятини янги даражага кўтариш вазифаси қўйилди.

Кенгашда бошқа масалалар ҳам кўриб чиқилди.

«Совет Ўзбекистони» материаллари изидан

«САБОҚ»

Шундай сарлавҳали материалда (1986 йил 13 октябрь сони) Қоракўл район «Олға» газетаси саҳифасида «Шерназаровнинг суянчиғи ким?» сарлавҳали танқидий мақола босилиб чиққач, район матлубот жамиятида содир бўлган айрим кўнгилсиз ҳодисалар рўй-рост очиб ташланган эди.

ҚОРАКЎЛ РАЙОН ПАРТИЯ КОМИТЕТИдан олинган жавобда таъкидланишича, мақолада келтирилган фактлар тасдиқланди. Жумладан, илгари КПСС сафидан чиқарилиб, судланган Р. Шерназаровни область матлубот жамияти томонидан районда янги қурилган савдо марказига директорликка қўйишга ҳаракат бўлганлиги факти тўғри.

Район партия комитети бюроси ишда нуқсонларга йўл қўйганликлари учун матлубот жамияти раиси М. Муҳиддиновга ҳамда савдо бўлими мудири Х. Жумаевга нисбатан қаттиқ партиявий жазо берди.

Шунингдек, камчиликларга йўл қўйганлиги учун район партия комитетининг ташкилий бўлими мудири Н. Ёдгоров, агитация ва пропаганда бўлими мудири Р. Очиловлар огоҳлантирилдилар.

Район партия комитети бўлимларига кадрларни танлаш, жой-жойига қўйиш ва масъулиятни ошириш вазифаси топширилди. Район «Олға» газетаси саҳифаларида эълон қилинаётган танқидий мақолаларда келтирилган ҳар бир камчилик ва нуқсонни тезда бартараф этиш чора-тадбирлари белгиланди.

* * *

Шунингдек, газетанинг 1986 йил 184-сонида эълон қилинган «Ғолиб ғолиблигини билмайди» сарлавҳали танқидий мақола юзасидан Қоракўл район партия комитетидан ҳам жавоб олинди. «Узагропромстрой»нинг 2-трестига қарашли райондаги кўчма механизациялашган колоннада социалистик мусобақани ташкил қилишда йўл қўйилган нуқсонларни бартараф этиш бўйича тадбирлар кўрилди.

«ОВЛОҚДАГИ ОЛҒИРЛАР»

Газетанинг 1986 йил 209-сонида босилган юқоридаги сарлавҳали танқидий мақолада давлат автотранспортидан шахсий бойлик орттириш мақсадида фойдаланган баъзи ҳайдовчиларнинг кирдикорлари фош этилган, айрим автохўжаликлар раҳбарларининг масъулиятсизлиги ва бепарволиги танқид қилинган эди.

ЎРТА ЧИРЧИҚ РАЙОН ПАРТИЯ КОМИТЕТИдан олинган расмий жавобда шундай дейилади:

— Мақола 18-автокорхонанинг цех партия ташкилоти йиғилишида муҳокама қилинди. Автокорхона директори Ю. Тешабоевга кадрларни тарбиялаш ишлари қониқарсиз йўлга қўйилганлиги, автотранспортдан шахсий мақсадларда фойдаланиш фактларининг олдини олиш юзасидан зарур чора-тадбирлар кўрмаганлиги кўрсатиб ўтилди. Ўзбекистон ССР Мелиорация ва сув хўжалиги министрлигининг республика автомобиль трести буйруғи билан Ю. Тешабоевга қаттиқ ҳайфсан берилди, директор ўринбосари А. Маҳмудовнинг лавозими пасайтирилди, бўлим бошлиғи У. Тўлаганов лавозимидан четлатилди, 2-автоколонна бошлиғи Т. Исҳоқов слесарликка ўтказилди.

Шунингдек, мазкур мақола Куйбишев номли колхоз правлениесининг кенгайтирилган мажлисида муҳокама қилинди. Ҳайдовчилар К. Қурбонов, Т. Эсонбоев ва Э. Йўлдошевлар қўшимча иш ҳақидан маҳрум этилдилар.

«Овлоқдаги олғирлар» сарлавҳали мақола юзасидан ЎЗБЕКИСТОН ССР МЕЛИОРАЦИЯ ВА СУВ ХЎЖАЛИГИ МИНИСТРЛИГИ РЕСПУБЛИКА ИШЛАБ ЧИҚАРИШ АВТОМОБИЛЬ ТРЕСТИдан ҳам расмий жавоб олинди. Унда камчиликларни бартараф этиш юзасидан кўрилган чора-тадбирлар хабар қилинади.

• *Таҳлил ва сабоқ*

ЖАДАЛЛАШТИРИШ ФАҚАТ ОҒИЗДАМИ?

Қайта қуриш одимларига тушиб олган хўжаликларнинг раҳбарлари ишлаб чиқаришни жадаллаштириш борасида яхши натижаларга эришяптилар. Ўтган 1986 йилда Сурхондарё областида сут ишлаб чиқариш ва уни давлатга сотиш борасида муайян ютуқлар қўлга киритилди. Шеробод, Сариосиё, Қумқўрғон, Олтинсой районларида сут етиштириш ва давлатга сотиш йиллик планлари ошириб бажарилди. Областда олдинги йилга таққослаганда 10 процентдан кўпроқ сут тайёрланди. Бунга, асосан соғин сигирлар маҳсулдорлигини куз ва қиш фаслида ҳам камайтирмаслик туфайли эришилди, албатта.

Гўшт ишлаб чиқаришда ҳам силжишлар бўлди: область бўйича 1985 йилга нисбатан гўшт етиштириш 6,4 процент ошди. Жумладан, Ленин йўли районида — 35, Шеробод районида — 14, Ангор районида — 12 процент кўпайди. «СССР 50 йиллиги» совхозининг чорвадорлари гўшт ишлаб чиқаришни интенсив усулда ташкил этиб, 194 процент ўсишга эришишди.

Бироқ халқ хўжалик планларини бажаришда қолоқликка йўл қўйиб, жадаллаштириш ва қайта қуриш изига туша олмаётган, ҳамон эски иш усуллари, эски ўй-фикрлар билан иш юритаётган раҳбарлар ҳамон учраб турибди. Натижада айрим районлар ва хўжаликларда чорва маҳсулотлари етиштириш ва давлатга сотишда илгариги аччиқ сабоқлардан етарли хулоса чиқарилмаяпти, қолоқликка йўл қўйилмоқда.

Жумладан, ўтган йил сут ишлаб чиқариш йиллик плани Бойсун районида — 74, Гагарин районида — 82, Денов районида 84 процентда қолиб кетди. Областдаги 17 хўжалик сут ишлаб чиқаришни кўпайтириш у ёқда турсин, ҳатто уни камайтириб юборди. Аниқроғи, улар олдинги йилга кўра 640 тонна кам сут ишлаб чиқардилар. Денов районидаги Ульянов номли, Шўрчи районидаги «Коммуна» колхозлари, Шеробод районидаги У. Юсупов номли, Ангор районидаги «Ангор» совхозлари ва бошқа хўжаликлар шулар жумласидандир.

Хўш, қолоқлик сабаби нимада? Аввало, бу хўжаликларда қишловга етарли ҳозирлик кўрилмади. Уларнинг раҳбарлари ва мутахассислари чорва моллари учун етарли озуқа тайёрлаш ўрнига қуруқ ваъдабозлик билан вақт ўтказдилар. Фактларга эътибор беринг: ўтган йилнинг биринчи ярмида область бўйича кунига ҳар бош сигирдан 4,5 килограммдан (жами 412 килограмм) сут соғиб олинган бўлса, йилнинг иккинчи ярмида моллар кўк ўт ва озуқа билан яхшироқ таъминланганлиги туфайли сигир бошига соғиб олинган кундалик сут миқдори 8 килограммга, (жами 630 килограмм) тўғри келди. Бошқача айтганда йилнинг биринчи ярмида анчагина сут кам ишлаб чиқарилди. Ҳолбуки, ана шу «кам»лик бўлмаганда эди, областда йиллик план бажарилган бўларди.

1985—86 йиллар қишловидан тегишлича сабоқ чиқармаган Шеробод районидаги «Гулистон», Гагарин районидаги «Комсомолобод», «Советобод», Жарқўрғон районидаги «Шарқ юлдузи» совхозлари ва бир қатор бошқа хўжаликларда чорва бинолари вақтида тўла ремонт қилинмади, озуқа кам жамғарилди, озуқа цехлари ва ошхоналари иши йўлга қўйилмади. Қолаверса, улар ҳозир ҳам ишлатилмай турибди. Сунъий сут тайёрлаш агрегатлари занг босиб ётибди. Молларга берилаётган озуқа рационлари уларнинг маҳсулдорлигига қараб тузилмаган, ем-хашак ва аралаш озуқалар охурларга ўлчанмай солинмоқда. Бу эса озуқани самарасиз ишлатиш, маҳсулдорликнинг кескин камайиб кетишига олиб келмоқда.

Область бўйича ноябрь ойида ҳар куни давлатга 165—170 тонна сут топширилган бўлса, декабрь ойида бу миқдор 140—142 тоннага тушиб қолди. Ёки кунига 30 тоннага камайиб кетди. Биргина Сариосиё райони хўжаликлари ўша кезлари сут топширишни кунига 10 тоннага, Ленин йўли, Шеробод ва Гагарин районлари 2—3 тоннага камайтириб юбордилар.

Гўшт ишлаб чиқаришда ҳам аҳвол шу. Бўрдоқига боқилаётган молларни парваришлаш ва озиқлантириш ишлари кўплаб колхоз ва совхозларда қониқарсиз ташкил этилган. Масалан, ҳозир районлардаги хўжаликлараро чорвачилик корхоналари қувватидан бор-йўғи 60—70 процент атрофида фойдаланилаётганига нима деса бўлади? Хўжаликлардаги кичик бўрдоқичилик фермалари фаолияти бугунги кун талабларига жавоб бермайди. Шунга қарамай айрим хўжалик бошлиқлари бўрдоқига боқиладиган молларни хўжаликлараро чорвачилик корхоналарига топширишдан бош тортмоқдалар.

Шу боис, 1986 йилда давлатга гўшт учун топширилган салкам 25 минг бош қорамолнинг ҳар бири ўртача (тирик вазнда) 308 килограмм тош босди. Ёки олдинги йилга нисбатан 36 килограммга камайиб кетди. Қорамолларнинг ўртача семириш кондицияси белгиланган нормага етмай, 864 тонна гўшт (ёки 2800 бошдан зиёд қорамол) йўқотилди. Гагарин, Жарқўрғон районларида гўшт учун топширилган қорамоллар 276 килограммдан, Бойсун районида «бўрдоқи новвос»ларнинг тирик вазни эса 226 килограммдан ошмади. Ёки бошқа бир мисолни олинг: Денов, Шўрчи ва Ангор районларидаги хўжаликлараро чорвачилик корхоналарида боқилган қорамоллар бир кеча-кундузда 470—530 грамм семиргани ҳолда хўжаликларнинг ўзлари бўрдоқига боққан молларнинг семириш даражаси 280—320 граммдан кўтарилмади.

КПСС Марказий Комитетининг «Меҳнатни ташкил этишнинг оқилона формалари ва хўжалик ҳисобини жорий этиш асосида қишлоқ хўжалигида меҳнат унумдорлигини оширишнинг кечиктириб бўлмайдиган тадбирлари тўғрисида»ги қарорида шундай дейилади: **«Хўжаликларнинг раҳбарлари зиммасига қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришнинг барча бўғинларида хўжалик ҳисоби ва коллектив пудратини интенсив технологиялар билан қўшиб кенг жорий этиш юзасидан ташкилотчилик ва сиёсий ишларни жиддий равишда яхшилаш вазифаси юклансин. Бу ишни мамлакатдаги барча колхозлар ва совхозлар учун мажбурий ва зарур иш деб ҳисоблансин».**

Яқинда Қумқўрғон районидаги З. Чориев директор бўлган Ульянов номли совхозда бўлдик. Бу ердаги ишлар таҳлили шуни кўрсатдики, деҳқончилик ва чорвачиликда, шунингдек ишлаб чиқаришнинг бошқа соҳаларида меҳнатни ташкил этишнинг илғор формалари — коллектив пудрати ҳамда хўжалик ҳисобини жорий этиш борасида ҳеч қандай иш қилинмаяпти.

Хўжалик чорвадорлари ўтган йил гўшт, сут, жун, тухум тайёрлаш планларини бажаролмади. Сигирлардан бузоқ олиш топшириғи аро йўлда қолди. Шуни алоҳида таъкидлаш керакки, олдинги йил ҳам худди шундай бўлганди.

Хўш, бу аччиқ сабоқлардан совхознинг чорвачилик мутахассислари — бош зоотехник Жўра Бўронов, бош ветеринария врачи Нарзулла Алиқулов, катта бухгалтери Сафар Ҳайдаров, қолаверса партия комитети секретари Абдурашид Ёқубов ва хўжалик иқтисодчилари қандай хулоса чиқардилар? Бир сўз билан айтганда ҳозирча сабоқ чиқарилгани йўқ. Хўжалик партия ташкилоти ўтган йили февраль ойида «Чорва қишлови ҳақида»ги масалани комитет йиғилишида кўриб чиқиб, умумий гаплардан иборат қарор қабул қилди-ю, кейин бу мавзуга бошқа қайтмади. Қаровсизлик оқибатида 138 бош сигир туберкулёз ва бруцеллёз касалликларига чалиниб, акт қилинди. 23 бош қорамол, 23 бош чўчқа, 92 бош қўйэчки, 1041 бош парранда нобуд бўлди. 32 бош қорамол, 92 бош қўй-эчки «ноилож» сўйилди.

Хўш, ҳозир фермаларда аҳвол қандай? А. Алимардонов бошлиқ сут-товар фермасида 543 бош қорамол, шу жумладан 229 бош сигир (168 боши соғин сигир) бор. 1986 йил 17 декабрь куни ферма бўйича 1163 килограмм сут соғиб олинди. Бу ҳар бир сигирга 6,9 килограммдан тўғри келади. Фермада озуқа цехи қурилганига бир йил бўлди-ю, ҳануз бир кун ҳам ишламади. Баҳона — ёнилғи йўқ эмиш.

— Бугунги кунда иссиқ сув ҳам йўқ, — дейди ферма оператори Суюн Назаров, — Аслида у умуман тайёрланмайди. Чунки сув қайнатадиган идиш ҳам, ёқишга ўтин ҳам йўқ. Соғувчилар сут соғиш аппаратлари ва идишларини ювиш учун тўғри келган жойда хас-чўп ёқиб, амаллаб сув иситиб олишяпти.

— Менга қарашли сигирлар турадиган оғилхоналарнинг эшиги йўқ, — давом эттирди соғувчи Зулхумор Яхшиева. — Ўзимиз ҳам ўта яхлаб кетган жойда сут соғамиз. Фермамизда социалистик мусобақанинг таъсирчанлиги сезилмайди. Ойлик маошларимизда барака бўлмаяпти. Биз совхоз директори, партком секретари, касаба союз раиси фермамизга келиб, қандай шароитда ишлаётганимизни, қандай қийинчиликларга дуч келаётганлигимизни суриштириб туришларини истардик.

— Кузда бизга картошка ваъда қилишувди, — дейди соғувчи Холбиби Пардаева. — Лекин дарак бўлмади. Ишни ҳар куни эрталаб соат бешдан бошлаймиз. Бироқ ҳеч ким «кўмирларинг борми, ўтинларинг-чи?» деб сўрамайди...

— Ёз бўйи хашак тайёрлашда қатнашдик, ҳар бири 25—30 килограмм келадиган хашак пресслари ғарамладик, — суҳбатга қўшилди Мелихол Саидхонова. — Аммо, бизга бу ишлар учун ҳақ беришмади. Ем-хашакни ҳам сигирларга ўзимиз тарқатамиз, молхоналарни ўзимиз тозалаймиз. Бу ишларга қўшимча ҳақ берилиши керак эмасми? Айниқса, ҳозир қиш кунлари ҳаво совуқ, 12-13 соатлаб фермада қолиб кетамиз. Кўп ишларни қўлда бажарамиз. Лекин дам олиш хонамиз иситилмайди. Меҳнатимиз рағбатлантирилмаяпти. Медицина, маданий-маиший ва савдо хизмати йўқ...

Совхозда бир центнер гўшт ишлаб чиқаришга 12 озуқа бирлиги сарфлаш планлаштирилган. Амалда эса 14 озуқа бирлиги харажат бўляпти. Бир центнер сут ишлаб чиқариш 15 озуқа бирлиги ўрнига 17,5-18 озуқа бирлигига тушмоқда. Бир центнер қорамол гўшти ишлаб чиқаришга пландаги 165 сўм ўрнига 185 сўм харажат бўляпти. Сут етиштириш таннархи ҳам ошиб бормоқда.

Маҳсулдорлик — чорвачиликда асосий кўрсаткич. Бунинг учун маҳсулдор моллар, хусусан подадаги сигирлар сони кескин кўпайтирилиши керак. Лекин область хўжаликларида сигирлар бош сони кўпайиш ўрнига камайиб кетмоқда. Масалан, Қумқўрғон районида сигирлар бош сони 1985 йилга нисбатан 18 процентга, Гагарин районида — 15, Шўрчи районида — 14 процентга қисқарди.

«Ҳолва деган билан оғиз чучимайди». Қайта қуриш, жадаллаштириш ҳақида кўпдан-кўп гапиришдан кўра амалий, конкрет ишларга кўчиш вақти келди. Область партия, совет ташкилотлари, агросаноат комплекси ходимлари, колхоз ва совхозларнинг раҳбарлари, тармоқ мутахассислари бу ҳақда жиддий ўйлаб кўрмоқлари зарур!

А. ХАЛИЛОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбир.

Давлат қабули: саволларга жавоблар

СИФАТ ҲУҚУҚИ

Ишлаб чиқарилувчи маҳсулотларнинг техникавий даражаси устидан махсус назорат тури, давлат қабули маҳсулот сифатини кескин яхшилашда муҳим бўғин бўлиши керак. 1987 йил 1 январидан мамлакатнинг бир ярим мингта саноат корхонасида давлат қабули жорий этилди.

ТАСС мухбирининг илтимосига кўра СССР Юстиция министрлиги хўжалик қонунларини бошқариш бўлими бошлиғининг ўринбосари, юридик фанлари кандидати Д. Е. ТЯГАЙ шу хизмат ишининг ҳуқуқий жиҳатлари, унинг меҳнат коллективлари билан ўзаро муносабатлари тўғрисида гапириб берди.

— Дмитрий Ефимович, давлат қабули органлари корхоналарга нисбатан кенг ваколатларга эгадир. Шуларнинг асосийлари нималардан иборат?

— Шериклар ўз фаолиятларида аниқ-равшан ҳуқуқий нормаларга амал қилганларидагина корхоналарнинг қонуний манфаатларини камситмаган ҳолда давлат қабули юксак натижалар беришига эришиш мумкин. Шунинг учун ҳам СССР Министрлар Совети ўтган йил май ойида махсус Низом қабул қилди. Бу Низом янги хизматнинг ҳуқуқ ва вазифаларини, унинг заводлар ва бирлашмалар билан ўзаро муносабат принципларини мустаҳкамлаган асосий норматив акт бўлиб қолди.

Ҳужжатда давлат қабули органларининг фаолият доираси аниқ белгилаб берилган: улар маҳсулотни тайёрлаш ҳар қандай босқичида уни назорат этиб борадилар ва қабул қиладилар. Стандартлар, техник шартлар, эталонлар, бошқа ҳужжат талаблари бузилганда кўриладиган энг жиддий чора — маҳсулотни қабул қилмаслик ёки уни жўнатишни тўхтатиб қўйишдан иборатдир. Масалан, Могилёвдаги «Строммашина» заводида ишлаб чиқаришга жуда керакли ўтга чидамли ғиштни чала қуриган ҳолида пресслайдиган машинани бир қанча нуқсонлари сабабидан истеъмолчиларга жўнатиш қарийб бир ой тўхтатиб қўйилди. Бундай қарорлар корхонанинг хўжалик натижаларига анча таъсир этиши мумкин, албатта. Қабул қилинган Низомда шу жиддий чора қўлланилганлигини оқловчи ҳолларнинг муфассал рўйхати берилган. Улар орасида тайёрланган маҳсулотнинг белгиланган талабларга мувофиқ келмаслигини, маҳсулотларни синаш чоғида олинган салбий натижаларни, технология жараёни неча бор бузилгани ва бошқа сабабларни айтиш мумкин.

Кўриб турибмизки, давлат қабули органлари вазифаларининг характери улар назорат ишидан ташқари бошқа ишларни ҳам қилаётганликларидан далолат беради. Давлат қабули ходимлари маҳсулот юқори сифатли бўлиши билан боғлиқ масалаларни ҳал этишда меҳнат коллективларига ёрдам беришлари керак. Масалан, чиқарилган маҳсулотга истеъмолчилардан келувчи эътирозларни корхона раҳбарлари билан биргалашиб таҳлил қилишлари, нуқсон сабабларини ўрганиб чиқиб, бу нуқсонларга барҳам беришлари даркор. ТАСС хабарига кўра, Львов «Искра» бирлашмасида текшириб кўрилган чўғланиш лампаларининг қарийб учдан бир қисми стандарт талабларига мувофиқ келмаган. Шунда идорадан ташқари назорат ходимлари вужудга келган аҳволни таҳлил этишда ва брак пайдо бўлиш имкониятининг ўзига йўл қўймаслик чораларини кўришда маъмуриятга ёрдам бердилар. Давлат қабули хизматининг вакиллари маҳсулот етказиб берувчилардан олинадиган ёмон маҳсулотга келувчи эътирозларни расмийлаштиришда ҳам қатнашишлари, маҳсулотларнинг давлат аттестацияси билан шуғулланишлари ҳам керак.

— ТАСС мухбирининг Днепропетровскдан хабар беришича, «Днепрошина» заводида идорадан ташқари назорат ходимларининг талабларига кўра, тайёрлаш цехидаги линия тўхтатиб қўйилган. Янгиланган маҳсулот тайёрлашга ҳужжатларнинг йўқлиги бунга сабаб бўлган. Давлат қабули органлари бирон сабабга кўра, ишлаб чиқариш жараёнини, масалан, Днепропетровскда бўлгани сингари линияни, конвейерни тўхтатиб қўйишлари мумкинми?

— Йўқ, мумкин эмас. Низомда уларга бундай ҳуқуқлар берилмаган. Сифатсиз маҳсулот чиқарилишига сабаб бўлувчи шароитлар вужудга келиб, хўжалик раҳбарлари кўраётган чоралар самарасиз чиқаётганида давлат қабули ходимлари буни шу корхона қарайдиган министрликка ёки идорага, шунингдек, СССР Госстандартига маълум қилишлари керак.

Давлат қабулига тақдим этиладиган бутун маҳсулотни, аввало, корхонанинг техник контрол хизмати қабул қилиб олиши кераклигини айтиб ўтиш лозим. Идорадан ташқари контрол ходимлари борлиги маҳсулот тегишли сифатда ишлаб чиқарилиши учун завод ёки бирлашма раҳбарлари зиммасидан масъулиятни соқит қилмайди. Шундай талабларни бузиш мавжуд қонунларга мувофиқ, интизомий, моддий, жиноий ёхуд маъмурий жавобгарликни келтириб чиқаради.

— Қабул қилинган Низомда аниқлаб берилганидек, давлат қабули ва корхона раҳбарлари, образли қилиб ифодаласак, битта аравани тортиши керак. Завод ёки бирлашма маъмурияти идорадан ташқари назорат ходимларига қандай ёрдам бериши кўзда тутилган?

— Аввало, корхоналар давлат қабули органлари фаолиятига тааллуқли зарур материаллар ёки техникавий ҳужжатларни уларга муҳайё қиладилар. Бу кишилар ўз моддий базаларига эга бўлмаган ҳолда заводда доимо ишлашлари, соң жиҳатидан кўп эмасликлари туфайли корхона раҳбарлари зиммасига уларни контрол-ўлчов асбоблари ва бошқа ускуналар билан таъминлаш, маҳсулотни қабул қилиб олиш билан боғлиқ ишлар учун уларга кишилар ажратиб бериш вазифаси юкланди. Янги хизматни алоқа ва транспорт воситалари билан, иш юритиш хизматлари, илмий-техника ахбороти ва адабиёт билан таъминлашга тааллуқли масалалар шу тахлитда ҳал этилади. Давлат қабули ходимлари корхона меҳнаткашлари билан баб-баравар уй-жой, социал-маиший хизмат ҳар хил турлари билан таъминланишлари алоҳида таъкидлаб қўйилган.

Давлат қабули органларининг ваколати катта бўлишига қарамай, уларнинг ўз назоратларидаги заводлар ва бирлашмаларга нисбатан ҳуқуқлари чексиз эмас. Низомга мувофиқ, давлат қабули ходимлари корхона маъмуриятининг ишига, корхона маъмурияти эса давлат қабули фаолиятига аралашиш ҳуқуқларига эга эмасдирлар. Айни маҳалда янги хизмат ўз ишини ушбу корхонада белгиланган ички меҳнат тартиби қоидаларини назарда тутиб ташкил этади.

— Давлат қабули ходимлари меҳнатига ҳақ тўлаш тўғрисида бир неча оғиз гапирсангиз.

— Давлат қабули органларининг мустақиллиги ва уларнинг текширилувчи маҳсулот сифатига холис баҳо беришлари давлат қабули ходимлари меҳнатига ҳақ тўлаш ва уларни рағбатлантириш шартларини гарантиялайди. Мавжуд қонунларга мувофиқ, уларга СССР Госстандарти иш ҳақи тўлайди ва моддий жиҳатдан рағбатлантиради. Идорадан ташқари назорат ходимларига ихтирочилик ва рационализаторлик таклифлари учун бериладиган мукофот фақат шу комитет билан келишилган ҳолда ажратилади. Корхоналар, министрликлар ва идораларнинг бу ходимларга бошқа бирон пул ёки натура ҳолида мукофот беришлари тақиқлаб қўйилган.

Охирги гап шуки, СССР Министрлар Совети маҳсулот давлат қабули ҳуқуқи негизини белгилагач, СССР Госстандартининг шу соҳадаги ҳуқуқларини юридик жиҳатдан мустаҳкамлади. Комитетга давлат қабулини ўтказиш тартибини белгилаш, идорадан ташқари назорат органлари билан корхоналар ўртасида маҳсулот сифатига баҳо бериш, шунингдек, давлат қабулининг бошқа масалалари билан боғлиқ келишмовчиликларни тегишли министрлик ёки идора билан биргаликда ҳал этиш ҳуқуқи берилган.

ЧЕТ ЭЛЛАРДА

Софиядаги «Средец» машинасозлик комбинати Болгарияда кўтаргич-транспорт техникаси ишлаб чиқарадиган етакчи корхоналардан ҳисобланади. Комбинат маҳсулотларининг катта қисми Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгаши аъзоси бўлган мамлакатларга юборилади.

СУРАТДА: Совет Иттифоқи учун мўлжалланган машиналар.

БТА—ТАСС фотосч.

АДРнинг МИЛЛИЙ ЯРАШ ЙЎЛИДАГИ СИЁСАТИ ҚЎЛЛАБ-ҚУВВАТЛАНМОҚДА

КОБУЛ, 5 январь. (ТАСС). Қабилалар Олий жирғаси марказий кенгаши ижроия комитети мажлисининг қатнашчилари Афғонистон Халқ демократик партияси Марказий Комитети фавқулодда пленумининг миллий ярашга эришишга қаратилган қарорларини якдиллик билан қўллаб-қувватлашларини маълум қилдилар. Мажлисда сўзга чиққан Қабилалар Олий жирғаси марказий кенгаши раисининг ўринбосари Муҳаммад Иброҳим Атои партия билан ҳукумат миллий ярашга эришиш мақсадида сарфлаётган куч-ғайратлар Афғонистон диёрида тинчликни тиклаш йўлидаги тарихий аҳамиятга молик қадамдир, деди.

Афғонистон телевидениеси «Миллий яраш» туркумидаги дастлабки кўрсатувни намойиш этди. Ишчилар синфи, ўқувчи ёшлар, савдо ходимлари, зиёлилар, дин арбобларининг вакиллари бу соҳада мамлакат раҳбарлари ўтказаётган йўлни маъқуллаб, қўллаб-қувватлаётганликларини маълум қилдилар. Кўрсатув қатнашчилари жафокаш Афғон диёрида тинчликка эришиш учун курашни халқ оммаси ҳаётий зарурат деб ҳисоблаётганлигини уқтириб ўтдилар.

«Ҳақиқате инқилобе Савр» газетаси Бахтар агентлиги хабарларидан бир туркумини эълон қилди. Уларда мамлакатнинг турли вилоятларида АХДП ва ҳукумат сиёсатини қўллаб-қувватлашга бағишланган митинглар ва йиғилишлар ўтказилганлиги тўғрисида маълум қилинади.

ДАМАШҚ, 5 январь. (ТАСС). АДР Революцион Кенгашининг «Афғонистонда миллий яраш тўғрисида»ги Декларацияси — Афғонистон ҳукуматининг мамлакатда тинчлик ва осойишталикка, АҚШ ва унинг гумашталарининг АДР ички ишларига аралашуви тўхтатилишига интилаётганлигидан далолат берувчи муҳим амалий қадамдир, дейилади Дамашқ радиосининг шарҳида. Можарони сиёсий йўл билан бартараф этишга оид барча куч-ғайратлар барбод этилаётганлигининг асосий сабаби — АҚШ ва бошқа империалистик давлатлар АДРга қарши бошлаган эълон қилинмаган урушдир.

ИСЛОМОБОД, 5 январь. (ТАСС). Покистоннинг собиқ молия министри доктор Мубошир Ҳасан Покистон маъмуриятига мурожаат қилиб, уни Афғонистон раҳбарларининг янги таклифларига ижобий руҳда жавоб қайтаришга даъват этди. У Лоҳурда бўлиб ўтган матбуот конференциясида сўзга чиқиб, Афғонистон раҳбарларининг ўт очишни тўхтатиш тўғрисидаги таклифини қўллаб-қувватлади. М. Ҳасан Покистон маъмурияти мазкур таклифга ижобий жавоб қайтариши ва душманларга қурол етказиб беришда воситачилик ролини ўйнашга чек қўйиши зарур, деди.

ЖАҲОН ГАЗЕТАЛАРИ САҲИФАЛАРИДА

Тинчлик учун, ядро қирғини хавфига қарши, ялпи хавфсизлик учун кураш — кўпгина чет мамлакатлар газеталарининг асосий мавзуидир. Бу мавзудаги материалларнинг муаллифлари бугунги кунда ядро синовларини тўхтатиш ядровий қуролсизланиш йўлида ҳал қилувчи бурилишга эришиш учун муҳим аҳамиятга эга эканлигини таъкидламоқдалар.

Болгариянинг «Земеделско знаме» газетаси ядро қуролини босқичма-босқич тугатиш тўғрисидаги Совет программаси ҳеч қандай ўзгаришларсиз ўз кучида қолади, деб ёзади. Совет Иттифоқи ядро портлатишларини тақиқлаш тўғрисидаги музокараларни чинакам бошлаш пайти келди, деб ҳисобламоқда. Афсуски, деб таъкидлайди газета, Вашингтоннинг хатти-ҳаракатларида шу пайтгача соғлом фикр етишмаяпти. Қўшма Штатлар ниҳоят ўзи яшаб турган дунёга теран назар ташлаши зарур.

Чехословакиянинг «Руде право» газетаси ўзининг бош мақоласида халқаро тинчлик йилига якун ясаб, қуйидагиларни ёзади: бир қарашда, тугаган йил давр кескинлигини юмшатмагандек кўринади. Қуролланиш пойгаси давом этиб, шундай пойганинг космосга олиб чиқилиш хавфи кучайди, регион можаролари тўхтамаяпти. Бироқ халқлар онгида тинчлик тақдири учун масъулият тобора мустаҳкамланиб бормоқда. Социалистик давлатлар, энг аввало бундан бир йил илгари 2000 йилнинг охирига қадар ядро қуролини тугатиш программасини ўртага қўйган СССР бу жараёнга асос солдилар.

Англиянинг «Файнэншл таймс» газетаси Ғарб мамлакатларининг бу йилги иқтисодий истиқболларига баҳо бериб, шусиз ҳам суст ривожланаётган экономика савдо-сотиқ ва валюта масалалари юзасидан келишмовчиликлар натижасида қийинчиликларга дуч келишини уқтириб ўтади. Газета Вашингтон Европа иқтисодий ҳамжамияти мамлакатларига қарши зўравонлик тадбирлари кўраётганлигига тўхталиб, Американинг протекционизмга ёндашуви ўзининг савдо соҳасидаги барча шериклари учун жиддий хавф туғдиради, деб ёзади.

(ТАСС, 5 январь).

«ЭРОНГЕЙТ» — АҚШ ДАВЛАТ ТЕРРОРИЗМИ СИЁСАТИНИНГ ИФОДАСИ

НЬЮ-ЙОРК, 5 январь. (ТАСС). Эронга яширин равишда қурол-яроғ етказиб берилаётганлиги ва никарагуалик исёнчилар қонунга хилоф равишда пул билан таъминлаб турилганлиги билан боғлиқ Вашингтонда авж олиб кетган сиёсий можаро Америка империализми кенг миқёсда ўтказаётган давлат терроризми сиёсатининг кўринишларидан биридир, холос. Христиан институти деб аталмиш жамоат ташкилотининг хабар беришича, 60—70-йилларда мазкур сиёсат доирасида Марказий разведка бошқармаси «Феникс» деган махфий ном остида яширин террорчилик операциясини амалга оширди. Бундай операциядан мақсад Жануби-шарқий Осиё мамлакатларида сиёсий қотилликларни амалга оширишдан иборат эди. Мазкур операцияга биноан Вьетнам, Лаос, Камбоджа ва Таиландда 100 мингдан ортиқ граждан йўқ қилинди. Шу нарса диққатга сазоворки, ташкилот тўплаган ҳужжатларга кўра, «Феникс» программасида «Эрон-контрас» операциясини тайёрлаган ва амалга оширган кишиларнинг кўпчилиги, жумладан Миллий хавфсизлик кенгаши аппаратининг собиқ ходими подполковник Оливер Норт иштирок этган эди.

— Рейган маъмурияти Оқ уйга келган дастлабки кунларданоқ ҳукумат даражасида давлат терроризми сиёсатини ишлаб чиқиш ва амалга ошириш билан шуғулланувчи махсус аппарат ташкил этди. «Нью-Йорк таймс» газетасининг хабар беришича, 1981 йилда АҚШ давлат департаменти ҳузурида «Тор доирадаги идоралараро группа» тузилди. Мазкур яширин ташкилотга Пентагон, Штаб бошлиқлари комитети, Марказий разведка бошқармаси, Миллий хавфсизлик кенгаши ва Ташқи сиёсий маҳкама вакиллари кирдилар. Группа Марказий Америкада, Кариб ҳавзаси, Европа ва Яқин Шарқда қўпорувчилик операциялари планларини, шу жумладан, АҚШнинг 1983 йилда Гренадага қароқчиларча бостириб кириш, 1984 йилда Никарагуа портларига мина қўйиш, ўтган йилнинг баҳорида Ливияни ваҳшиёна бомбардимон қилиш, Эронга яширин равишда Америка қуролини етказиб бериш, Никарагуа контрасларини конгрессни четлаб ўтиб ўқ-дори ва қурол-яроғ билан таъминлаш каби разил операциялар деталларини ишлаб чиқди.

Ай-Эн-Эс радиостанцияси «Эронгейт» операциясининг янги жиҳатларини шарҳлаб, улар «Рейган маъмуриятидаги АҚШнинг ҳозирги ташқи сиёсатини ишлаб чиқиш ва амалга оширишда бевосита иштирок этаётган шахсларнинг ғоят салбий хусусиятларини ва улар фаолиятининг методлари»ни намоён этишини эътироф қилди.

• *Таъсирчан халқ контроли*

НАЙРАНГБОЗЛИК ЎТМАДИ

«Украина» совхозининг бригадири Н. Баҳодиров цирк фокусчиларининг қилган ишларига ҳавас қилиб юрган бўлса керакки, у ҳам оригинал бир «номер» кўрсатишга журъат этди. Лекин у фокусчиларнинг асбоб-ускуналаридан эмас, балки оддий шарикли ручкадан фойдаланди. Қўлига ручкани олди-ю, бу совхоздан ҳозир юзлаб километр нарида бўлган бир кимсанинг далада қилган ишига наряд ёзиб юборди. Бу иш учун ёзилган пул эса қаллобнинг киссасига тушиб кетди.

4-бригада табелчиси Ш. Султонов ҳам бўш келмади. У бир гражданнинг қилган ишига пул ёзиб берди. Ўша граждан эса бу ишни ҳеч қачон бажармаганди ва бажариши ҳам мумкин эмасди, чунки бу одамнинг номи хаёлда ва 63 сўм пулни олиш учун тузилган ведомостдагина бор эди. Бу пуллар табелчининг чўнтагига ўтганди.

Иккала «фокусчи» ҳам қаллобликларининг сирларини ошкор этмадилар, албатта. Лекин халқ назоратчилари ўтказган текширув уларнинг қилғилигини очиб ташлади. Осонгина бойлиқ орттириш шинавандаларининг қонунга хилоф равишда олган пулларни кассага қайтарибгина қолмай, эгаллаб турган лавозимларидан кетишларига ҳам тўғри келди.

Район халқ контроли комитети совхоз 1-бўлимининг мудири Х. Самадовга қаттиқ виговор эълон қилди. Энди унинг қўлидаги кишилар молиявий найрангбозлик қилмаслар, эҳтимол.

(ЎзТАГ мухбири).
Самарқанд области.

Советлар ҳаёти: турар жойларда тарбия иши

КИШИЛАР ҚАЛБИГА ЙЎЛ ТОПИБ

Қишлоғимиздаги икки мингдан кўпроқ хонадонда 16 минг киши истиқомат қилади. Қатрада уммон акс этганидек ҳар бир оиланинг турмуш тарзида социалистик қишлоқ ҳаётининг қайноқ нафасини яққол ҳис этасиз. Бунинг сабаби маълум; оила — жамиятнинг бошланғич ячейкаси, таркибий қисми.

Иш вақти поёнига етгач, каттаю кичик ҳамма уйига қайтади. Бугунги деҳқон оиласининг турмуши фаровонлашгани сари маънавий эҳтиёжлари тўхтовсиз ўсиб бормоқда. Жамоат жойларида бўлганидек, маҳалла ва хонадонларда сиёсий-тарбиявий иш олиб бориш, оила маросимлари, маданий тадбирларнинг мазмунли ўтказилишига кўмаклашиш давр талаби бўлиб қолди. Шуни ҳисобга олиб, халқ депутатлари қишлоқ Совети хонадонлар ҳаётига чуқурроқ кириб бориш, тарбиявий ишнинг услуб ва методларини такомиллаштириш, совет турмуш тарзи принципларини ҳаётга сингдириш масалаларига жиддий эътибор беряпти. Айниқса Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети III пленумидан кейин коммунистлар, халқ депутатлари, қишлоқ зиёлиларининг бу соҳадаги фаолияти анча активлашди.

Раҳбар ишлаб чиқариш етакчиси бўлиш билан бирга коллективнинг сиёсий тарбиячиси ҳамдир. Колхоз правлениеси раиси А. Ким, бошланғич партия ташкилоти секретари Р. Худойберганова, обком аъзоси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони А. Маткаримов, колхоз партия комитети аъзолари, маҳаллий Советларнинг депутатлари хонадонларда тез-тез бўлиб, оиладаги муҳитни, одамлар кайфиятини, уларнинг талаб ва эҳтиёжларини ўрганишади, колхозчилар билан яккама-якка суҳбатлар ўтказишади. Кейинги кунларда колхоз аъзоларидан Ж. Худойберганов, К. Собиров, А. Мадраҳимов ва бошқа оилаларда одоб-ахлоқ, болалар тарбияси, тартиб-интизом мавзуларида ўтказилган суҳбатлар катта қизиқиш уйғотди.

Қишлоқдаги турар жой посёлкаларида хонадонларга бириктирилган агитаторлар, сиёсий ахборотчилар қишлоқ меҳнаткашларини мамлакат янгиликлари, дунё воқеаларидан хабардор қилиб боришади, партия ва давлат сиёсатини ҳамда қарорларини уларга тушунтиришади. Х. Ўрозбоев, О. Содиқов, Ж. Собирова каби агитаторлар кишилар қалбига йўл топиб, ҳамманинг ҳурматига сазовор бўлмоқдалар. Улар жамоатчилик фаолиятларида бевосита қишлоққа оид мисолларни чуқур ва атрофлича таҳлил қилишга интилмоқдалар.

Қишлоқ Советининг 90 депутати, доимий комиссияларнинг аъзолари, актив жамоатчилар хонадонларда тарбиявий иш олиб бориш, янги урф-одатлар ва маросимларни турмушга сингдиришда жўшқин фаолият кўрсатишяпти. Қишлоқ Совети депутатларидан Х. Шомуродов, О. Қозоқов, О. Бобожонов, бригадаларнинг бошлиқлари, ўқитувчилар, мутахассислар оммавий-сиёсий ишни аниқ мақсадга йўналтириб, одамлар онгини бойитишга, эскилик сарқитларини тугатишга, янгиликни тарғиб этишга катта ҳисса қўшаётирлар. Қишлоғимизда тўйлар спиртли ичимликсиз, дабдабасиз ва ортиқча чиқимсиз ўтмоқда. Меҳнат шодиёналари фахрий унвон ва мукофотлар топшириш, йигитларни армияга кузатиш каби маросимлар, дўстлик кечалари кўтаринки руҳда ўтказиляпти. Бизда уруш ва меҳнат ветеранлари ҳурмат-иззат, ғамхўрлик билан қуршаб олинган.

Эътироф қилишимиз керакки, хонадонларда тарбиявий иш олиб боришда баъзан кампаниячилик, расмиятчилик ҳоллари учрайди. Бу соҳадаги ишларга планли, доимий тус бериш лозим. Айрим кишилар онгини заҳарлаётган сохта муллалар, хурофотчиларнинг қилмишларини аёвсиз фош қилиш ва пайини қирқиш вақти келди. Тўғриси, бундай нусхалар бизнинг лоқайдлигимиз ва кўнгилчанлигимиздан фойдаланишяпти. Ўтмишнинг жирканч сарқити — қалин ҳали ҳам йўқолгани йўқ. Чамаси бу иллатни бартараф қилишда Советлар ўз ҳуқуқларидан фойдаланишлари, айбдор шахслар қаттиқ жазоланиши керак.

Қишлоғимиздаги «Коммунизм» колхози иқтисодий жиҳатдан бақувват хўжаликлардан. Колхозчиларнинг даромади йилдан-йилга ошмоқда. Эндиликда оила бюджети, турмуш маданияти масалаларига янгича ёндашиш зарурлигини замон тақозо этмоқда. Данғиллама уйларда замонавий мебель, маданият буюмлари, чунончи музика асбоблари, шахмат-шашка, китоб жавони, ҳатто ўқувчилар дарс қилиши учун стол-курси йўқ. Бу қўли қисқаликдан эмас, балки эътиборсизликдан, холос.

Қишлоқ аҳолиси турмуш маданиятини юксалтиришнинг комплекс тадбирларини конкретроқ ишлаб чиқиб, амалга ошириш — етилган масаладир. Ҳар бир уйга кириб, ким қандай яшаётганлиги билан қизиқиш, одамларнинг маданий, фаровон, соғлом турмуш қувончидан баҳраманд бўлишига кўмаклашиш бурчимиз эканлигини унутмайлик. Зотан, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг III пленумида таъкидланганидек, ғоявий-тарбиявий ишнинг барча соҳаларида фавқулодда катта ва масъулиятли вазифани қунт билан бажаришимиз керак.

Б. МАТСАФОЕВ,
халқ депутатлари Вазир қишлоқ Совети ижроия комитети раиси.

Гурлан райони.

• *Фаннинг энг баландликдаги маскани*

ПОМИР-ОЛОЙ МУЗЛИКЛАРИДА ЙИГИРМА ЙИЛ

Абрамов музлигидаги Ўзбекистон гляциологлари музликларни ўрганувчилар вахтасининг ҳисоби 1966 йил 26 декабрдан бошланади. СССР Гидрометеорология ва табиий муҳитни контрол қилиш давлат комитети Ўрта Осиё илмий-тадқиқот экспедициясининг бошлиғи, фахрий қутбчи, СССР спорт мастери В. К. Ноздрюхин баланд тоғдаги доимий гляциологик дала базасининг иши тўғрисида ҳикоя қилади.

— Нега музликлар ўрганилади?

— Музликларда қишлаган кишиларнинг меҳнати ва кураши одамларни сув билан таъминлашдек ҳаётий муҳим проблемага бағишланган. Ўрта Осиёда сувнинг нима эканлигини ҳар бир киши яхши билади. Ёзда дарёлар ва қудуқлар қуригач, ер сувсираб қолади, шунда музликларгина сув манбаи бўлади. Лекин шу манба мангу турадими? Табиатга зиён етказмай музликдан қанча сув олса бўлади? У атмосфера, дарё, кўллар сингари булғанадими? Унинг тақдирини қандай қилиб олдиндан айтиш мумкин?

Хуллас, бериладиган саволлар ғиж-ғиж, жавоблар учун эса жуда кўп маълумотлар керак. Гляциологлар оғир меҳнатлари эвазига, кўпинча ҳаёт учун хатарли меҳнатлари эвазига мана шу маълумотларни тўплайдилар.

— Биз ўрнашган музлик 4600 метр баландликда бўлиб, Кўксув дарёсининг водийси бўйлаб 9 километр пастлаб, 3600 метрли белгисигача тушади. Саҳни 24 квадрат-километрга боради. Музнинг қалинлиги 200 метрга етади.

1966 йилнинг 26 декабридан аввал 3900 метр баландликдаги нуқтага гляциологларимизнинг вертолёт десанти тушганди. Ўзимиз станция лойиҳасини туздик ва уни қурдик, асбоб-ускуналарни монтаж қилдик.

Вагонларга, машиналарга, сўнгра вертолётларга юкларни ўзимиз ортиб, қўниш майдонидан лагерь майдонига (3837 метр) тонна-тонна материаллар, ёнилғи, озиқ-овқат, машина-ускуналарни ташидик. Электр станция пойдеворини бетонладик, станция уйини қурдик, дизель-генераторларни келтирдик. Чунончи, базани иситиш системаси билан фахрлана оламиз: дизелларнинг совиши ва яроқсиз газлардан фойдаланиш ҳисобига иссиқ сув олиниб туради, ёзда эса қуёш батареялари иш беради.

— Ҳозир у ерда нималар бор?

— Уй-жойлар, лабораториялар, ёрдамчи хоналар бутун бир комплекси мавжуд. Бош база музликдан баланддаги қадимги Моренада жойлашган музлик марказида. Унинг боши ва оёғида —3600, 3800 ва 4400 метр баландликларда филиал-уйлар жойлашган.

Кўпгина маршрутлар «Бўрон» қордаюрар автомашиналарида босиб ўтилади. Пармалаш машина-ускуналари эса тракторга тиркаб олиб борилади. Кўпгина ғоят самарали приборлар пайдо бўлди.

Тадқиқотчилар устини қор кўрпаси қоплаган чуқур ёриқлар ва қудуқлардан эҳтиёт бўлишлари керак. Уларнинг йўлида қор ва тош кўчкилари, муз кўчкилари ва тоғ дарёлари учрайди. Қишда Арктика совуқлари бўлади, ойлаб Арктика изғиринлари эсиб туради. Лекин Арктикада бу ернинг тоғ касаллигини вужудга келтирувчи баландлиги йўқ. Радио ва аҳён-аҳёнда келадиган вертолётни ҳисобламаса, станция аҳолиси илгаригидек дунёдан саккиз ой ажраб яшайди...

Бу ерда тошкентликлардан ташқари Ўрта Осиё барча республикалари, Қозоғистондан, Москва, Ленинград, Новосибирск, Новокузнецк, Красноярск, Томск, Нальчик, Болтиқ бўйидан келган мутахассислар вахтада туришган ва ҳозирда ҳам туришмоқда. Кўпгина олий мактабларнинг студентлари бу ерда ишлаб чиқариш ва диплом практикаларини ўтмоқдалар. Бу ерда Болгария, Чехословакия, АҚШ, Япония, Канада, Швеция олимлари совет кишилари билан ёнма-ён туриб ишладилар.

— Бу ерда мутахассислар нималар билан шуғулланишяпти?

— Аввало тоғ музлиги «ҳаётининг» ҳамма томонлари юзасидан, музланиш билан иқлимнинг ўзаро таъсири юзасидан жуда кўп материаллар йиғилди. Гляциологик кузатишларнинг кўпгина методлари синаб кўрилди, шунингдек, кўпгина приборлар ҳам синовдан ўтдики, улар ҳозир Шимолий Қутбдан Жанубий Қутбгача ҳамма жойда илм-фанга садоқат билан хизмат қилмоқда. Бу ерда беш йилдан бери Фон мониторинги деб аталмиш станция ишлаб турибди. Бу станция атмосферанинг булғаниши тўғрисида ноёб маълумотлар беради. Музликни пармалаб керн (тик устун) қазиб олиш борасидаги кўп йиллик ишлар ўзига хос «тарихий мониторинг»га эга бўлиш: ўтмишда атмосферанинг нечоғли булғанганлигини билишга, келажак учун прогнозлар тузишга имкон беради. Шу иш, чунончи, СССР Халқ хўжалиги ютуқлари виставкасининг медалига сазовор бўлди.

Гидрология, об-ҳаво ва кўчки ҳақидаги маълумотлар прогнози хизматлари учун мунтазам радиоахборот ҳам юборилиб туради.

— Абрамов музлигидан олинган сўнгги янгиликни ҳам айтсангиз.

— Телетранслятор ишга туширилди. Уни ҳам ўзимиз монтаж қилдик. Эндиликда ишловчилар космосдан Марказий телевидениенинг рангли тасвирдаги программаларини кўряптилар. Хуллас, «илм-фаннинг энг баланд форпости» бўлмиш шу станция билан Катта Ер ўртасида алоқа ўрнатилди.

(ЎзТАГ).

СУРАТЛАРДА: 1. Абрамов музлигида. 2. Дам олиш пайти.

О. Каипов фотолари (ЎзТАГ).

АХБОРОТ

Шахсни камол топтирайлик

5 январь куни Тошкентда тугаган республика илмий-амалий конференциясининг қатнашчилари КПСС XXVII съезди ва Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети III пленумининг қарорлари асосида ўқувчиларни коммунистик руҳда тарбиялаш соҳасида педагоглар, мактаб комсомол ташкилотлари ва пионер дружиналарининг биргаликдаги ишини такомиллаштириш масалаларини муҳокама қилдилар.

Конференцияда қайд этиб ўтилганидек, ёш авлодни тарбиялашнинг умрини яшаб бўлган методларидан қатъий воз кечиш, йигит ва қизларда актив ҳаётий позицияни, коммунистик дунёқарашни ривожлантириш мактаб ислоҳоти вазифаларини муваффақиятли ҳал этишнинг асосий шартларидир. Тарбия ишини кун талаблари даражасига кўтариш учун ўқувчиларнинг ўзини-ўзи бошқаруви, синфдан ташқари ишларни замонавий ташкил этиш каби методларни қўллланаётган мамлакатдаги энг яхши педагогик коллективларнинг илғор тажрибасидан кенгроқ фойдаланиш зарур.

Конференция қатнашчилари республикадаги энг яхши педагогик коллективларнинг фаолияти билан танишдилар, мактаб ислоҳоти қоидалари асосида таълим-тарбия жараёнини қайта қуришга доир тавсияларни қабул қилдилар.

•

Мактабдан — академияга

Мактаб ўқувчиларининг математика ва физика, химия, биология ва кибернетика бўйича республика ва Бутуниттифоқ олимпиадаларининг ғолиблари «Кичик фанлар академияси»нинг 5 январь куни Тошкентда очилган сессияси қатнашчилари бўлишди. Юқори синф ўқувчилари ўз мураббийлари — мазкур академия секцияларининг раҳбарлари, таниқли олимлар олдида ўтказилган илмий ишлар тўғрисида ҳисобот берадилар.

Фан ва техника, экономиканинг турли соҳаларидаги билимлар, ижодий изланиш болаларнинг фанлар бўйича олимпиадаларда ғолиб чиқибгина қолмай, шу билан бирга ўзларининг келгусидаги ихтисосини танлашларига ёрдам беради. «Кичик фанлар академияси»нинг талабалари республика институтларига, мамлакатнинг етакчи олий ўқув юртларига кириш учун топшириладиган имтиҳонлардан муваффақиятли ўтадилар. (ЎзТАГ).

СПОРТ

ҒАЛАБА БИЛАН БОШЛАШДИ

● СССРнинг 1986 йилги чемпиони Киевнинг «Динамо» футболчилари Германия Федератив Республикасидаги халқаро турнирни ғалаба билан бошлашди. Динамочилар Голландиянинг «Аякс» коллективини 4:0 ҳисобида енгишди.

ХАЛҚАРО ТУРНИРДА

● Свердловскнинг «Уралочка» командаси ГФРда ўтказилган мусобақада иккинчи ўринни эгаллади. Волейболчи қизларимиз ҳал қилувчи баҳсда Куба командасига 1:3 ҳисобида ютқаздилар.

ТАШВИШЛИ СИГНАЛ

СПОРТ МАЙДОНЧАСИДА... ЭҲТИЁТ ҚИСМЛАР

Фарғона газ аппаратлари заводининг маъмурияти физкультурачиларга ёқимсиз совға тортиқ этди. Пресслаш участкаси ишчилари кучи билан бунёд этилган спорт майдончаси комплектловчи буюмлар ва ярим тайёр маҳсулотлар омборига айлантирилди. Бундай майдончаларни «қайта жиҳозламай», спорт базасини кенгайтириш керак эди. Аммо ҳатто кичкина спорт зали қурилиши масаласи ҳам эътибордан четда қолмоқда.

Корхона физкультурачилари сўнгги вақтларгача «Текстильщик» маданият-спорт комплекси хизматидан фойдаланиб келишарди. Бироқ энди бундай имкониятдан маҳрум бўлишди — завод маъмурияти ижара ҳақини тўламай қўйди.

Завод раҳбарларининг физкультурага бундай муносабатларини қандай изоҳлаш мумкин? Цехларда ишлаб чиқариш гимнастикаси сўнгги марта қачон ўтказилганлигини ҳозир ҳеч ким эслай олмайди. Корхона ишчиларидан атиги бир неча киши ГТО комплекси нормативларини уддаламоқда. Шундай бўлса-да «Газоаппарат» заводида касалланиш туфайли кўплаб иш вақти йўқотилмоқда, кадрлар қўнимсизлиги, айниқса, ёшлар орасида кўп бўлмоқда.

Физкультура эса ҳамон эътиборсиз қолмоқда...

В. ПАНАМАРЕВ,
ЎзТАГ мухбири.

Редактор Л. ҚАЮМОВ.

ОБЛИГАЦИЯЛАРИНГИЗНИ ТЕКШИРИНГ

1982 ЙИЛГИ ДАВЛАТ ИЧКИ ЮТУҚЛИ ЗАЁМИ
40-ТИРАЖИНИНГ
РАСМИЙ ЖАДВАЛИ

БУ ТИРАЖ 1986 ЙИЛ 30 ДЕКАБРДА МОСКВА ШАҲРИДА ЎТКАЗИЛДИ.

Заёмнинг ўттиз тўрт разрядидаги серия ва облигацияларнинг қуйидаги номерларига ютуқлар чиқди.

серия номерлари	облигация номерлари	ютуқ миқдори (сўм билан)	серия номерлари	облигация номерлари	ютуқ миқдори (сўм билан)	серия номерлари	облигация номерлари	ютуқ миқдори (сўм билан)
200048	055 *)	500	230995	1—100	100	269097	049 *)	1000
201633	049 *)	1000	231246	1—100	100	269220	055 *)	2500
201665	1—100	100	231334	043 *)	500	270794	1—100	100
202333	017 *)	500	231462	050 *)	500	271197	1—100	100
202728	1—100	100	231944	037 *)	1000	271408	1—100	100
203448	1—100	100	232566	039 *)	1000	271665	1—100	100
203600	021 *)	10000	233200	018 *)	1000	273219	1—100	100
203641	011 *)	1000	233806	1—100	250	273652	1—100	250
204358	044 *)	5000	236258	025 *)	1000	274005	002 *)	1000
205118	049 *)	2500	236649	012 *)	1000	274121	072 *)	500
205452	1—100	100	236655	056 *)	1000	274476	064 *)	1000
205858	071 *)	500	236951	1—100	100	274532	1—100	100
206350	056 *)	1000	237408	097 *)	1000	274552	010 *)	1000
206370	100 *)	500	237508	1—100	250	275048	093 *)	500
206967	050 *)	500	237735	023 *)	500	275370	079 *)	5000
207291	1—100	100	237783	025 *)	2500	275973	1—100	250
207823	1—100	500	238943	031 *)	500	276268	046 *)	500
208284	039 *)	500	239719	096 *)	500	276286	095 *)	500
208742	004 *)	1000	240233	1—100	250	276544	1—100	250
209483	1—100	100	240507	054 *)	500	276762	091 *)	2500
209764	1—100	500	241317	078 *)	1000	276854	1—100	250
209803	1—100	100	241938	1—100	250	277045	1—100	100
209860	037 *)	500	242345	1—100	100	277251	054 *)	500
210116	1—100	250	242579	006 *)	500	278992	1—100	100
210121	040 *)	1000	242647	019 *)	5000	279074	013 *)	1000
210355	090 *)	2500	243855	1—100	100	279545	048 *)	500
212318	1—100	100	243973	041 *)	1000	280768	070 *)	1000
212477	023 *)	500	244854	1—100	250	280813	1—100	100
212709	024 *)	1000	246228	019 *)	500	281109	029 *)	500
212816	035 *)	500	246707	1—100	100	281893	060 *)	1000
213464	084 *)	1000	246787	099 *)	500	281897	028 *)	500
213562	067 *)	1000	247064	086 *)	1000	282135	016 *)	1000
214722	007 *)	2500	247714	100 *)	500	283385	1—100	250
215155	1—100	250	248005	061 *)	500	283480	050 *)	1000
215200	081 *)	1000	249196	1—100	250	283996	098 *)	500
215231	1—100	100	249262	093 *)	2500	284979	068 *)	1000
215331	1—100	100	249397	1—100	100	285693	003 *)	2500
215831	007 *)	1000	249481	003 *)	2500	285877	022 *)	500
216878	1—100	100	249765	092 *)	1000	285899	036 *)	1000
216963	060 *)	1000	250464	1—100	250	285913	074 *)	500
217144	098 *)	2500	252932	004 *)	2500	287112	1—100	250
217833	006 *)	2500	255258	1—100	100	288002	1—100	100
218415	037 *)	1000	256008	059 *)	2500	288432	022 *)	500
218910	020 *)	2500	256047	083 *)	500	288582	051 *)	5000
219961	1—100	100	258658	037 *)	500	289082	076 *)	1000
220938	069 *)	1000	260349	030 *)	500	289396	051 *)	500
221259	1—100	100	260604	038 *)	1000	289422	086 *)	500
221569	1—100	100	261420	062 *)	500	290153	039 *)	1000
222477	074 *)	2500	261469	004 *)	1000	290604	082 *)	1000
222678	024 *)	1000	261945	058 *)	5000	290876	036 *)	2500
222812	1—100	100	262287	039 *)	1000	291313	052 *)	2500
222842	096 *)	500	262670	061 *)	1000	293026	1—100	250
223268	006 *)	2500	262848	1—100	250	293235	1—100	250
223566	093 *)	1000	263788	1—100	250	293751	089 *)	500
224101	1—100	100	263895	054 *)	500	293834	1—100	250
225031	081 *)	1000	264152	1—100	100	294405	1—100	100
226495	1—100	250	264610	1—100	250	295769	064 *)	500
226961	1—100	100	265360	1—100	100	296097	003 *)	1000
227014	1—100	250	265788	1—100	100	296384	051 *)	1000
227142	045 *)	1000	265920	048 *)	500	296506	049 *)	500
227795	095 *)	1000	266069	1—100	100	296535	1—100	100
228908	022 *)	500	266418	006 *)	500	297154	095 *)	1000
229070	1—100	100	267429	012 *)	1000	298017	1—100	250
229289	086 *)	500	267804	044 *)	500	298279	035 *)	1000
230158	054 *)	1000	268685	091 *)	500	298720	093 *)	1000
230340	058 *)	500	268759	081 *)	1000	299386	058 *)	2500
230651	1—100	250	268924	011 *)	2500			

*) Шу сериядаги облигацияларнинг қолган 99 номерига 100 сўмдан ютуқ чиқди.

Жадвалда 50 сўмлик облигацияларга чиққан ютуқлар кўрсатилган.

100 сўмлик облигацияларга бир хил миқдорда — 100, 250, 500 сўм ютуқ чиққан тақдирда ютуқ чиққан сериядаги облигацияларнинг барча номерларига, айнан 200, 500, 1000 сўм ютуқ тўланади. 100 сўмлик облигация номерларидан бирига 500, 1000, 2500, 5000, 10.000 сўм миқдорида ютуқ чиққанда унинг иккинчи номерига 100 сўм ютуқ чиқади ва облигация бўйича 600, 1100, 2600, 5100, 10.100 сўм ютуқ тўланади. 25 сўм қийматидаги облигацияларга 50 сўмлик облигацияга чиққан ютуқнинг ярми тўланади.

Ютуқ пулига ютуқ чиққан облигациянинг бевосита қиймати ҳам киради.

Мазкур жадвал расмий ҳужжат ҳисобланиб, омонат кассалари ана шу ҳужжат асосида газетанинг навбатдаги сони чиққан кундан бошлаб ютуқларни белгиланган тартибда тўлай бошлайдилар.

Ютуқлар тиражини ўтказиш комиссияси раиси — Москва шаҳар халқ депутатлари Октябрь район Совети ижроия комитетининг раиси Ю. И. ЛАРИОНОВ.

Комиссия масъул секретари — В. А. ПРИТКОВА.

ТОШКЕНТДАГИ 8-ТАЖРИБА-РЕМОНТ ЗАВОДИ

келгуси йилнинг I кварталида капитал-ремонт учун ремонт фондига топширилган

БУЮРТМАЛАРНИ ҚАЙТА ҚУРИКДАН ЎТКАЗАДИ

Барча буюртмачилардан 1987 йил 1 апрелига қадар барча қабул қилиш ва топшириш актлари билан заводнинг таъминот бўлимига келиб учрашишни сўраймиз.

Текширишдан ўтказилмаган буюртмалар 1987 йил 1 апрелдан бошлаб бекор қилинади, ремонт фонди эса бошқа ташкилотларга берилади.

Адрес: 700015, Тошкент шаҳри, Чехов кўчаси, 18-уй.

•

Цирк

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — **Катта Янги йил томошалари** (10, 12.30, 14.45, 17, 19.30).

АНДИЖОН ДАВЛАТ МЕДИЦИНА ИНСТИТУТИ **врачлар малакасини ошириш факультетининг кафедралари бўйича вакант вазифаларга**

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

доцентлар: акушерлик ва гинекология, педиатрия;
ассистентлар: педиатрия (3).

Конкурс муддати — эълон чиққан кундан бошлаб бир ой.

Адрес: Андижон шаҳри, Навоий проспекти.

ВАСХНИЛ Ўрта Осиё бўлимининг Ўрта Осиё ипакчилик илмий-тадқиқот институти коллективи бўлим мудири М. И. Нумоновга ўғли

Ҳаётилла Максимович НУМОНОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Тингланг, томоша қилинг

7 январь, чоршанба

ТВ

МТ-I. 8.00 — Эрталабки зарядка. 8.10 — Мультфильм. 8.20 — Ёшлар куйлайди, рақсга тушади. 8.30 — Время. 9.15 — «Теҳрон-43». Бадиий фильм. 1- ва 2-сериялар. 11.50 — Дунё воқеалари. 16.30 — Янгиликлар. 16.45 — Ҳар доим бўлсин қуёш! 17.50 — Ҳужжатли фильм. 18.10 — Кампучия: уйғониш йўлида. Киноочерк. 18.25 — Давлат қабули: сифат учун кураш. 19.35 — Ярослав Евдокимов куйлайди. Фильм-концерт. 20.05 — Янгиликлар. 20.15 — «Теҳрон-43». Бадиий фильм. 2-серия. 21.30 — Время. 22.05 — «Огонёк» журналида меҳмонда. 23.15 — Дунё воқеалари. 23.30 — Дунё ва ёшлар.

МТ-II. 8.45 — Гимнастика. 9.05 — Ҳужжатли фильм. 9.30 — Моҳир қўллар. 10.05 — Концерт. 10.20 — Онамларнинг мактаби. 10.50 — Совет ёзувчиларининг эртаклари. 11.35 — Немис тили. 12.05 — «Камалакдан юқори». Бадиий фильм. 2-серия. 13.20 — Халқ оҳанглари. 13.50 — «Менинг кўчам». Бадиий фильм. 15.05 — Ҳужжатли фильм. 15.35 ва 18.15 — Янгиликлар. 18.30 — Катри Хелена таклиф қилади. 19.20 — Мультфильм. 19.45 — Баскетбол шарҳи. 20.30 — Хайрли тун, кичкинтойлар. 20.45 — Табиат мўъжизаси ва биз. 21.15 — Агар соғлом бўлай десанг. 21.30 — Время. 22.05 — «Алоҳида вазият». Бадиий фильм. 1-серия. 23.15 — Ҳужжатли фильм. 23.35 — Янгиликлар.

ЎзТВ-I. 7.25 — Ритмик гимнастика. 7.50 — Салом, кичкинтойлар! 8.00 — Ахборот. 8.20 — Телефильм. 8.30 — Время. 9.10 — «Вор эканда, йўқ экан...» Бадиий фильм. 17.30 — Янгиликлар. 17.40 — Илмий-оммабоп фильм. 18.15 — «Содиқ дўстлар». Қўғирчоқ фильм. 18.25 — Болалар учун кўрсатув. 19.00 — Ёшлик. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Санъат олами. 20.15 — Телефильм. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Музика ва ҳаёт. 21.30 — Время. 22.05 — «Бир полк созандалари». Бадиий фильм.

ЎзТВ-II. 19.30 — Ёшлик. 19.55 — Пионер телетайпи. 20.10 — Ритмик гимнастика. 20.30 — «Янги йил совғаси». Бадиий фильм. 20.55 — Озиқ-овқат программаси — умумхалқ иши. 21.30 — Время. 22.05 — Фрунзе кўрсатади. «Раис». Бадиий фильм. 1-серия.

Р

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — Бизга мактуб йўллабсиз. 9.30 — Мактаб, оила, тарбия. 10.15 — Мактаб ўқувчилари учун эшиттириш. 10.40 — Қармоқ. 11.15 — «Юность». 12.10 — Ўзбекистан индустриальний. 13.00 — Чорвадор. 13.30 — А. Троицкий куйлайди. 14.00 — Қишлоқ хўжалик ходимлари учун эшиттириш. 15.40 — Ёш куч. 16.00 — Музикали эшиттириш. 18.15 — Қишлоқдаги оддий иш кунлари. 18.30 — Эстрада концерти. 19.20 — Аланга. 19.40 — Миллионлар ленинча университети. 21.00 — Бахтимиз жарчилари Ҳ. Ҳ Ниёзий. 21.20 — Қишлоқ оқшомлари. 22.30 — Радиотингловчиларнинг талабларига биноан концерт. 23.35 — Спорт кундалиги. 23.35 — Дам олиш концерти.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР

Редакция адреси: 700083, ГСП, Тошкент, Ленинград кўчаси, 32.

Хатлар ва оммавий ишлар бўлими телефонлари — 33-21-43, 32-53-16, 32-53-20, 32-53-21, 33-11-49, 32-54-06.